

AKÇAABAT TARIM VE HAYVANCILIK ÇALIŞTAYI 2018

T.C.
AKÇAABAT KAYMAKAMLIĞI

AKÇAABAT BELEDİYESİ

AKÇAABAT TARIM VE HAYVANCILIK ÇALIŞTAYI DÜZENLEME KURULU

T.C.
AKÇAABAT KAYMAKAMLIĞI
Dr. Soner ŞENEL
Kaymakam

AKÇAABAT BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Şefik TÜRKMEN
Belediye Başkanı

ÇALIŞTAY YÜRÜTME KURULU

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI
Akçaabat İlçe
Müdürlüğü

AKÇAABAT BELEDİYESİ
Tarımsal Hizmetler
Müdürlüğü

AKÇAABAT BELEDİYE BAŞKANLIĞI TARIMSAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

Sebahattin YAZICI
Tarımsal Hizmetler Müdürü

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK AKÇAABAT İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ

İbrahim NEZİR
İlçe Müdürü

ÇALIŞTAY SEKRETERYASI

*Akçaabat Belediyesi Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü

*Gıda Tarım ve Hayvancılık Akçaabat İlçe Müdürlüğü

Cengiz EROL
Hasan AKSOY
Miktad KAHRAMAN
Ali OCAK

KATILIMCILAR

1. Prof. Dr. İhsan GÜNAYDIN
2. Prof. Dr. Fatih SEYİS
3. Doç. Dr. Özgün KALKIŞIM
4. Doç. Dr. İlhan AYDIN
5. Yrd. Doç. Dr. Habip MURUZ
6. Mustafa MAZLUM
7. Şansal AYDOĞDU
8. Selim TERZİ
9. Cemil PEHLEVAN
10. Bayram SANCAR
11. Okan BARUTÇU
12. Mustafa Hikmet EYÜPOĞLU
13. Seyfettin DEMİRCİ
14. Murat UZUNALİ
15. Akın AL
16. Sebahattin KUTLU
17. Önder KARADENİZ
18. Bülent REİSOĞLU
19. Murat AYDOĞDU
20. Havva KANKAL
21. Abdulkadir ŞEN
22. Cengiz EROL
23. Dinçer İSMAİLÇEBİOĞLU
24. Onur ÖZTÜRK
25. Selahattin YILMAZ
26. Nagihan BÜLBÜLOĞLU
27. Coşkun ŞENKAYA
28. Faruk ÇAĞLAR
29. İsmail ŞAR
30. Zekeriya AYDIN
31. Engin KOCA
32. Muhammet Ali AKYAZ
33. Saim HAÇKALI
34. İbrahim YILMAZ
35. Bülent TURAN
36. Tayfun BALCI
37. Serkan ÖZDEMİR
38. Şener KALKIŞIM
39. Ahmet ÜÇÜNCÜ
40. Kemal YANIK

KTÜ İİBF Öğretim Üyesi
RTE Üniversitesi Öğretim Üyesi
RTE Üniversitesi Öğretim Üyesi
Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürü
19 Mayıs Üniversitesi Öğretim Üyesi
Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdür V.
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Koordinatörü
Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürü
Ziraat Mühendisleri Odası Trabzon Şube Başkanı
GTH İl Müdürlüğü Şube Müdürü
Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdür Yardımcısı
Akçaabat Ziraat Odası Başkanı
Tarım Kredi Kooperatifi Bölge Md. Koordinatör
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Birim Amiri
Tarımsal Kalkınma Vakfı Trabzon Temsilcisi
Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Mühendisi
GTH İlçe Müdürlüğü Veteriner Hekim
GTH İlçe Müdürlüğü Mühendis
GTH İlçe Müdürlüğü Mühendis
GTH İlçe Müdürlüğü Veteriner Hekim
GTH İlçe Müdürlüğü Mühendis
Akçaabat Belediyesi Mühendis
GTH İlçe Müdürlüğü Mühendis
Akçaabat Belediyesi Mimar
GTH İlçe Müdürlüğü Ziraat Teknikeri
Akçaabat Fiskobirlik Mühendis
S.S. Akçaabat Merkez Su Ürünleri Koop. Başkanı
S.S. Mersin Beldesi Su Ürünleri Koop. Başkanı
Bal Üreticileri Birliği Başkanı
Arıcılar Birliği Başkanı
Arıcılar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi
OMEGA 61 Yönetim Kurulu Başkanı
Büyükbaş Hayvan Besicisi
Süt Üreticisi
Büyükbaş Hayvan Besicisi
Bal Üreticisi
Beş-er Gıda (Tatsam) Yönetim Kurulu Başkanı
Cemil Usta Köfte-Balık Yönetim Kurulu Üyesi
Acısu Mahallesi Süt Üreticisi
Yanıkoglu Alabalık Yetiştirme Tesisi

Moderatör: Sebahattin YAZICI

22.01.2018 Tarihinde saat 09.00 da saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunmasının ardından yapılan protokol konuşmaları ile Akçaabat Tarım ve Hayvancılık Çalıştayı başladı.

Dr. Soner ŞENEL

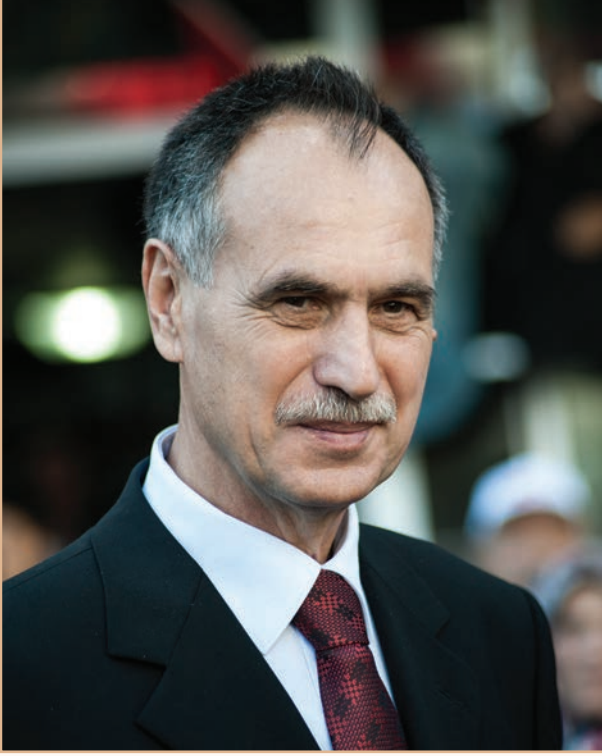
Akçaabat Kaymakamı

Akçaabat;geçmişten günümüze kadarbulunduğu bölgede tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle ön plana çıkan, mikroklima olarak adlandırdığımız kendine özgü ılıman bir iklimi olan ve bu ılıman iklime bağlı olarak da çok çeşitli ürün yelpazesine sahip olan, çilekten kiviye, turuncgilden zeytine kadar birçok organik ürün elde edilebilen, hatta seracılık da yapılabilen, özellikle 20 km'lik bir sahada, derinlikte ve denize paralel konumda olan bir yerleşim yeridir.

Akçaabat'ın bulunduğu bölgeye hitap eden bir çok tarımsal ürün ve kayda değer üretim ve pazarlama faaliyetleri bulunmaktadır. Ancak, bugünkü tarımsal ürün çeşidi ve üretim sayısını geçmişle mukayese ettiğimiz zaman ne yazık ki istediğimizverim ve üretim seviyesinde olduğumuz söylenemez. Ayrıca, hayvancılık faaliyetlerinde de eskiye nazaran gerileme mevcuttur. Şöyle ki, yaylalarda, meralarda eskisi kadar hayvancılık yapan aile ve eskisi kadar büyükbaş ve küçükbaş hayvan görülemiyor. Bu gibi durumlar ve yapılan incelemeler neticesinde, hem tarım hem de hayvancılık faaliyetlerinde bir problem olduğunu, insanlarımızın tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle yeniden meşgul olması noktasında kopukluklar yaşandığını görmekteyiz. Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde geriye gidilmesinin sebeplerinden biri olarak; zaman içerisinde çiftçilerimizin,'köyden kente göç' olarak tabir edilen,"şehir hayatı düzeni kurma ve çiftçilik ve hayvancılık gibi faaliyetleriikinci planda görme"şeklinde genel bir eğilim içerisinde olmaları söylenebilir. Tarım ve hayvancılığa karşı değişen bu genel eğilim neticesinde çiftçi ve hayvancılık yapan kişi sayısında azalma olmaktadır.

Bu anlamda,yaptığımız çalıştayla, Belediyemiz,akademisyenler, sahada çalışan ziraat mühendisleri, veteriner hekimler, ilgili mesleklerin oda temsilcileri, üreticiler, gıda sektöründe tarımsal ürünleri pazarlayan temsilcilerle birlikte Akçaabat'ın genel olarak tarım ve hayvancılığa bakışını masaya yatırmak, hangi aşamada ve seviyede olduğumuzu tespit etmek, üretilen ürünlerin ne derecede değerlendirilebildiğini bulmak, çiftçilerimizin istenilen seviyede olup olmadığını ölçmek, kopuklukları ve problemleri incelemek, problem yaşanan sektörlerin tespitini yapmak, problemlerin giderilmesi ile ilgili çözümler bulmak velhasılı Akçaabat'ın tarım ve hayvancılıktaki durumunu değerlendirerek elde edilen sonuçlarla Akçaabat'ın tarım ve hayvancılık politikasını yeniden düzenlemeyi ve başarı odaklı sonuçlara ulaşmayı hedefledik.

Akçaabat'ın tarım ve hayvancılık durumu ile ilgili bilimsel alt yapı niteliğinde olan çalıştayın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür eder, çalıştayın ilçemiz, bölgemiz ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ederim.

Şefik TÜRKMEN

Akçaabat Belediye Başkanı

Akçaabat bir liman şehridir. Geçmişte Trabzon'da liman yok iken fırtınalı zamanlarda gemiler Akçaabat'a gelerek yolcularını burada indirirlerdi. Akçaabat yine geçmiş zamanlarda gümrüğü olan bir yerdi ve ithalat ihracat yapılmakta idi. Ayrıca Akçaabat, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde iklimi farklılık gösteren bir yerdir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde olmasına rağmen Samsun'dan Sarp'a kadar olan Karadeniz Bölgesinden farklı bir iklime sahiptir. Bu iklime mikro klima iklim deniyor. Bu bölgeye has yumuşak bir iklimdir. Akdeniz iklimi ile Karadeniz iklimi karışımı bir iklime sahiptir Akçaabat.

Bu özelliğinden dolayı Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde yetişen ürünlerin birçoğu Akçaabat'ta yetişebilmektedir. Yine bu özelliğinden dolayı Ege Bölgesi'nde olduğu gibi Akçaabat da tütün memleketiydi. Tekel, tütün işinden çekilince tütün, birkaç yıl daha devam etti. Ama tüccar da arzu edilen fiyatları vermeyince vatandaş da tütün işinden çekildi. Şimdi önemli oranda tütün üretimi yapılmıyor. Tütün yerine başka ürünler ikame edilmeye çalışılıyor. Geçmişte bizim klasik ürünlerimizden biri zeytindi. İklimden dolayı Akçaabat'ın batı bölümü tamamen zeytin bahçeleriydi. Ege'de ve Akdeniz'de olduğu gibi. Yine iklimi dolayısıyla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde sadece Akçaabat'ta doğal yayılım gösteren Fıstık Çamı vardır. Öğrendiğimize göre geçmişte bu bölgenin zeytin ihtiyacı büyük oranda Akçaabat'tan karşılanıyordu. Hatta Akçaabat'ta zeytinyağı atölyeleri olduğunu biliyoruz. Şimdiki büyük zeytinyağı firmalarından birinin bastırdığı bir kitapta Akçaabat'ın zeytincilikte yeri fotoğraflarla anlatılıyor. Ama daha sonra 1950-60 arası tütün iyi para edince zeytin bahçeleri sökülüp tütün üretimi yapılmıştır. Sonra Tekel buradan çekilince tütün de bitmiş oldu. Şimdi yerine başka ürünler koymaya çalışıyoruz. Kivi, çilek gibi. Akçaabat, mikro klima iklimi dolayısıyla hemen hemen her şeyin yetişebileceği bir yerdir. Arazimiz çok geniş değil ama oldukça verimlidir. Doğu Karadeniz'de genellikle çay yetişiyor. Akçaabat'ta çay yetişmiyor. Tütünden sonra birçok bahçeye fındık dikildi. Ancak, Akçaabat'ın fındık için pek uygun olmadığını düşünüyorum. Çünkü fındık için geniş arazilere ihtiyaç vardır. Toprağımızın genellikle kumlu olması sebebiyle de fındığa çok uygun değildir. Bu sebeple kivi, çilek bahçe tarımı gibi diğer ürünlere vatandaşları teşvik etmeye çalışıyoruz. Şimdiki çalıştayımızda da bütün bu anlattıklarımızı ortaya koyacağız. Potansiyelimiz nedir, nereye gidiyoruz, geçmişte neler vardı, şimdilerde neler var neler yapmalıyız gibi. Bana göre vatandaşlarımız tarımdan uzaklaşıyor. Öyle ki ilerleyen zamanlarda yerli tohumlarımızı bulmak bile zor olacak. Örneğin yerli salatalığımızın, yerli patlıcanımızın tohumlarını bulmak çok zorlaşacak. Bu bakımdan Akçaabat Belediyesi olarak düzenlediğimiz bu çalıştayda yerli tohumlarımızın korunması konusunda da çalışmalar yapıyoruz. Diğer bir sıkıntımız, yeni nesillerimizin tohumu ekmesini, fideleri dikerek bahçe oluşturmalarını bile öğrenemeyeceği yönündedir.

Bölgemizde hayvancılık da gelişmiştir. Geçmişte bölgemizde her ailenin çok sayıda ineği oluyordu. Süt, tereyağı, peynir, yoğurt hem kendi ihtiyaçları için hem de satmak için üretimi yapıldı. Trabzon'a yakın bir konumda olduğumuz için hafta günü yani salı günü Trabzon'dan Rize'den çömlleklerle birlikte gelip müşteriler bu ürünlerden satın alırlardı. Ancak giderek üretim de hayvancılık da azalıyor. Aileler hayvancılıktan, tarımdan uzaklaşarak düşük gelirlerle şehre yerleşmeyi istiyor. Akçaabat et lokantalarıyla köftesiyle öne çıkmıştır. Akçaabat'ın köftesi, yurt içinde ve yurt dışından turizm dolayısıyla şehrimize gelenler vesilesiyle tanınır bilinir haldedir. Geçmişte lokantaların et ihtiyacının tamamı bizim bölgemizden karşılanabiliyordu. Şimdilerde tüketimin çok artması, üretimin azalması sebebiyle buna yetişemiyoruz. Hayvancılığı teşvik edip et üretimini arttırmamız gerekmektedir. Bu işin hayvancılık tarafıdır. Hayvancılık için oldukça uygun yaylalara sahibiz. Ancak, günümüzde yaylalara hayvancılık için değil gezmek dinlenmek için çıkılıyor. Yaylalarımız hayvancılık yapanlar içindir. Bunun için öncelikle çayırı çimeni yaylayı meraları korumamız gerekiyor.

Diğer taraftan da biz sahil şehriyiz. Geçmişten günümüze şehrimizde balıkçılık yapılırl ve balıkçılıkla geçinen aileler hala mevcuttur. Ancak çeşitli nedenlerle denizlerimizde balık türleri ve balık varlığı azalıyor. Bunun sebeplerinin araştırılıp incelenmesi gerekmektedir. Geçmişte şehrimizde Mersin tarafında balık yağı atölyeleri olduğu da biliniyor.

Akçaabat Belediyesi olarak bu bölgede ilçeler arasında ilk defa Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü'nü kurduk. Geçmişte böyle bir görev, rol bizlere verilmemişti. Belediyeler daha çok şehirlerin alt yapı hizmetlerini, kültürel çalışmalarını yürüten kurumlardı. Ama şimdi kırsal yerleşimler de mahalleye dönüşerek bize bağlandı. Dolayısıyla çalışma alanımız genişledi. Bunun için tarımsal faaliyetlerle de ilgileniyoruz. Böyle bir müdürlük kurarak tarımı da takip etmeye gayret ediyoruz. Çok çeşitli üretimler var Akçaabat'ta. Hayvancılık olarak örneğin arıcılık var, yüksek kesimlerde koyunculuk yapanlar var. Bütün bunları derleyip toparlayıp bir çalıştay yapmak istedik. Kendi alanlarında uzman olanları bir araya toplayarak bu çalıştaydan çıkacak sonuçlara göre Akçaabat'a bir yön vermeyi planlıyoruz.

Bütün bunların ve köftemizin yanında tereyağımızdan da biraz bahsetmek istiyorum. Tereyağımız çok lezzetlidir. Geçmişte Trabzon tereyağı denilirdi. Tereyağı birçok yerde kaymaktan yapılır Akçaabat'ta ise yoğurttan yapılır. Yayık tereyağıdır. Bunun da üretimini ihtiyaçları karşılayacak şekilde arttırmamız lazım. Çalıştayımız bu konularda bizlere yeni fikirler verecektir. Bizler de yol haritamızı ona göre düzenleyeceğiz.

Katkı veren kurum ve kuruluş temsilcileri ile üreticilerimize teşekkür eder, çalıştayın ilçemiz ve bölgemiz için hayırlı olmasını temenni ederim.

Dr. Adnan GÜNNAR

AK Parti Trabzon Milletvekili

Bu çalışmayı organize eden başta Akçaabat Belediyemize ve Akçaabat Kaymakamlığıımıza şükranlarımı sunuyorum. Bu çalıştayın oldukça verimli geçeceğini ümit ediyorum. Çünkü tarafların her biri yerini almış durumda. Üreticisinden bilim adamına devlet yetkililerine ve tüketiciye varıncaya kadar herkesin çalıştayda bulunması bu çalıştayın verimli sonuçlanacağını gösteriyor. Bölgemizde tarım ve hayvancılık anlamında ilk çalıştay Akçaabat'ta gerçekleştiriliyor. Akçaabat'ın tarım ve hayvancılıkla ilgili tüm meselelerin masaya yatırılacağı bu çalıştayın sonuçları oldukça önemli olacaktır. Nasıl daha

çok kalkınabileceğimizin, çiftçimizin nasıl daha çok gelir elde edebileceğinin, üreticimiz nasıl daha fazla kaliteli ürünler elde edebileceğinin araştırılacağı bir çalıştay olacaktır. Pazarlamasından ürün kalitesine çeşitliliğine ve çokluğuna varıncaya kadar. Dolayısıyla verimli bir şekilde sonuçlanacağını düşünüyorum. İlk defa Akçaabat ilçemizde böyle bir çalıştayın gerçekleştiriliyor olması da Akçaabat'ın; Trabzon ve Karadeniz Bölgesi'nde tarım ve hayvancılık anlamında en önemli ve en başta gelen ilçelerimizden biri olduğunu göstermektedir. Bu vesile ile Akçaabatlı biri olarak Akçaabat'ın bu başarısından duyduğum mutluluğu belirtmek isterim. Biz severek ve heyecanla çalıştayın sonuçlarını bekliyoruz.

Çalıştayın ilçemiz, bölgemiz ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ederim.

Sebahattin YAZICI

Veteriner Hekim

Akçaabat Belediyesi Tarımsal Hizmetler Müdürü

Akçaabat'ta ilk defa Tarım ve Hayvancılık Çalıştayı yapılıyor. Bu ülkemizde ve bölgemiz ilçeleri düzeyinde bir ilk olmuştur. Akçaabat coğrafi işaret ürünü Akçaabat Köftesiyle, Trabzon Tereyağıyla, geleneksel salı pazarı ile çevreye ve ulusal düzeyde hizmet veren bir yerdir. Şöyle de ifade edelim Rize'den, Gümüşhane, Bayburt ve çevre ilçelerden her türlü sebze özellikle marul, lahana, pırasa, ıspanak ve maydanoz alışverişinin tümü için yıllardır bu pazara geliniyor, üreticiden toptan olarak alınıyor. Salı Pazarı gece saat 02.00 lerde başlayan aktif bir şekilde akşama kadar

süren bir pazar özelliğindedir. Liman şehir olan ilçemizde yüzyıllardır var olan bir pazar imkanı ile üretilen ürünler satılmaktadır. Bu durum tarım ve hayvancılık ürünleri pazarlama konusundaki sorunu da ortadan kaldırmaktadır.

Pazar sorunu olmayan mikro klima iklimine sahip olan Akçaabat'ta daha fazla tarımsal ürün üretilmektedir. İlçede yaprak tütün üretimi oldukça fazla yapılmaktayken tütünden çekilişten sonra fındığa yönelme ile beraber ekilebilir tarım arazilerinin yok olması hayvancılık için bitkisel üretimde azalma olmuştur. Özellikle de bitkisel üretimin varlığını sürdürmesi ve bu bitkisel üretiminde de yem bitkileri ve meraların otlakların kullanılarak Akçaabat köftesi için coğrafi işaretini tanımına uygun besi materyali yetiştirmek, kırsalda yaşayan insanların işgücünü sürdürülür hale getirerek kırsalda yerleşik bir hayatı yaşamasını sağlamak hedeflenmelidir.

Hedefimizde bunun yanında tereyağı için süt siğirciliği olması gerekiyor. Osmanlı salnamelerinde bahsedilen Trabzon tereyağının pazara ve limandan İstanbul'a saraya gittiği yer Akçaabat'tır. Dolayısıyla Akçaabat'ta tereyağı için süt siğirciliği, hem besi materyali için olması gereken coğrafi işaretin sürdürülebilmesi, hem de Trabzon tereyağı içinde kaçınılmaz bir sektördür. Son yıllara da Trabzon 2 -3 milyona yakın turist alan bir yer olmuştur. Trabzon'a gelen turistin yaptığı temel üç şey vardır ki biri Uzungöl, biri Sümela ziyaretleri ve bir porsiyonda Akçaabat köfte yemektir. Dolayısıyla 2-3 milyon kişi 200 gram köfte yediği zaman 500.000 kilogram sadece tabaktan ikram edilen Akçaabat Köfte tüketilmektedir. Masadan satışa sunulan köftenin yanında onun en az üç katı kadar ulusal düzeyde soğuk zincirle pazarlanan bir köfteden bahsediyoruz. Farklı bu özellikleri olan Akçaabat için hayvancılık ve bitkisel üretim önemlidir. Çünkü öne çıkan bu özellikleri ve bölgede mikro klima iklimine sahip olan tek ilçedir. Karadeniz'de Ege ve Akdeniz bölgeleri gibi Akçaabat da narenciye ürünleri de dahil olmak üzere meyve ve sebze için ideal bir yerdir. Evliya Çelebi seyahatnamesinde Akçaabat'ta zeytin ve üzümünden bahseder kokulu yüzüme olarak bilinen üzüm ve çeşitleri için son derece elverişli bir bölgedir. Kokulu üzüm üretimi için kapama bahçe oluşturmak için

de projeler yapıyoruz. Bu çalıştaylar ile bilimsel veriler olarak ortaya koyup bir yol haritası belirlemeye çalışıyoruz.

Çalıştay ile arkadaşlarımızın ihtisas alanları konusunda çalışarak önceliklerimiz nelerdir, ne kadar bir yolu nasıl bir şekilde yürüyeceğimizin yol haritasını belirliyorlar. Buradan çıkan sonuçlar Akçaabat Belediyesi Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü ve Akçaabat Kaymakamlığı Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü olarak yol haritamız olacaktır. Sonuçları hayata geçirmek için çiftçilerimize eğitim ve başlayacak olduğumuz süreci ürün pazarlama noktasına kadar sürdürmeyi planlıyoruz. Bugün var olan üretimi düzenleme, düzeltme, modern hale getirmek ve sorunları da beraberinde ekarte ederek sonuçlandırmaya çalışacağız.

Çalıştay sonucunda hayvancılıkla ilgili alt başlık olarak besi hayvancılığı çıkarsa, o zaman şunları hayata geçirecek adımlar atılacaktır. Besi hayvancılığında gerekli materyalin, hayvancılık için yem bitkilerinin açığının kapatılmasının, ürünün pazara sunulması, mezbaha ve kombinalarda hayvanların kesimi, hayvanların üretim tesislerine transferleri ile kasaptan nihai tüketiciye sunum aşamasını tek tek başlık altında inceleyebilecek olduğumuz bir çalışmanın birinci aşamasında olduğumuz ortaya çıkacaktır.

Belki de bundan sonra örtü altı üretim veya açık bahçe üretimi ile mikro klima iklim özelliğinde olan ilçemizde yeni modeller ortaya koyacağız. Kış mevsiminde organik çilek üretilen bahçelerimizin var olduğunu ve pazara sunulduğunu düşündüğümüzde erken ve geç turfanda için ideal bir bölge özelliği olan iklimi avantajlarını kullanmayı hedefliyoruz. Organik olarak üretilen erken ve geç turfanda çilek üretimi tek başına üzerinde çalışılması gereken avantajlı bir üründür. Çalıştay çilek üretiminin veya seracılık üretiminin sorunlarını da konuşup çözüme bağlayacak olduğumuz bir ayak olacaktır.

Esasen ilk olduğu için de bize yön verecek olan bir Akçaabat Tarım ve Hayvancılık Çalıştayını düzenlemiş bulunmaktayız. Bölgemiz ve ülkemiz için örnek ve uygulanabilir bir model olmasını ümit ediyoruz. Üreticilerimiz ve bölgemiz için hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

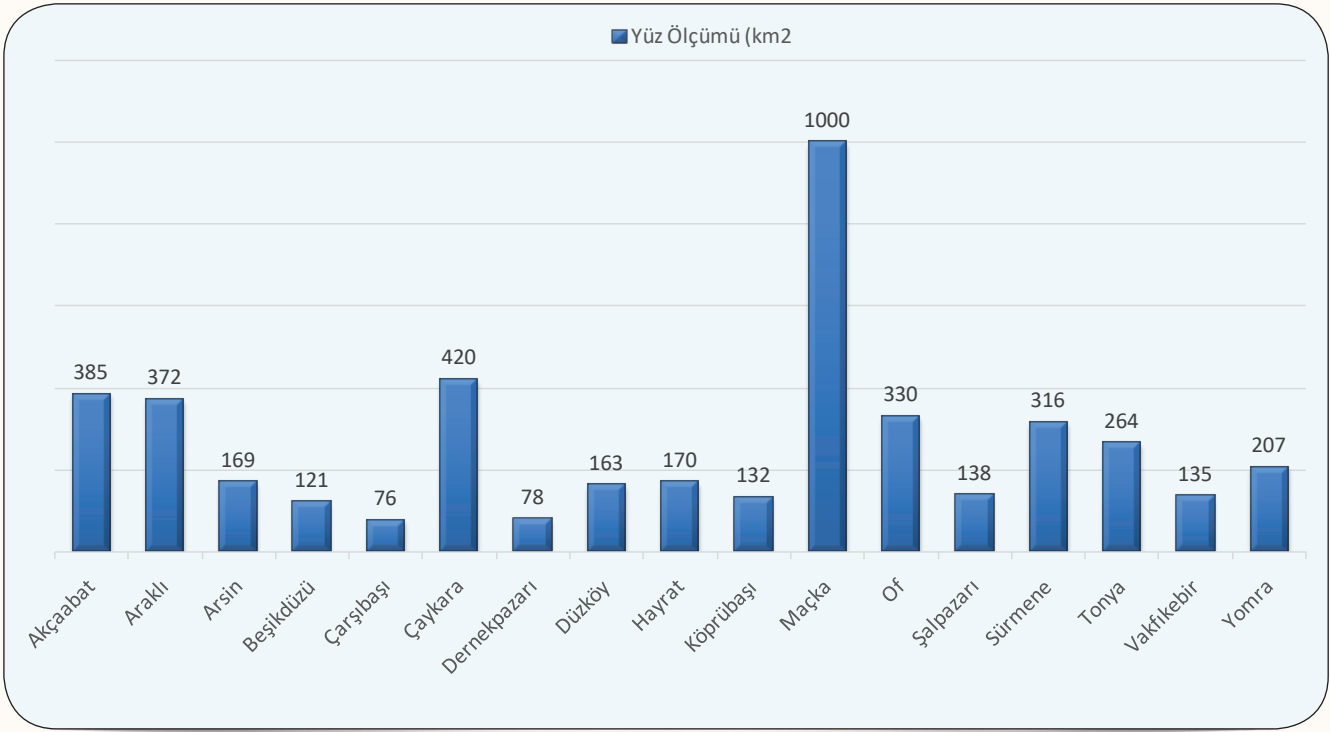

MEVCUT DURUM

22.01.2018 Tarihinde başlayan Akçaabat Tarım ve Hayvancılık Çalıştayında mevcut durumun ortaya konulması, var olan verilerin daha iyi değerlendirilebilmesi çalıştaya katkı veren temsilcilere done oluşturmak amacı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü İbrahim NEZİR tarafından aşağıdaki sunu yapılmıştır.

- ▶ Bitkisel Üretim
- ▶ Hayvancılık
- ▶ Su Ürünleri
- ▶ Gıda

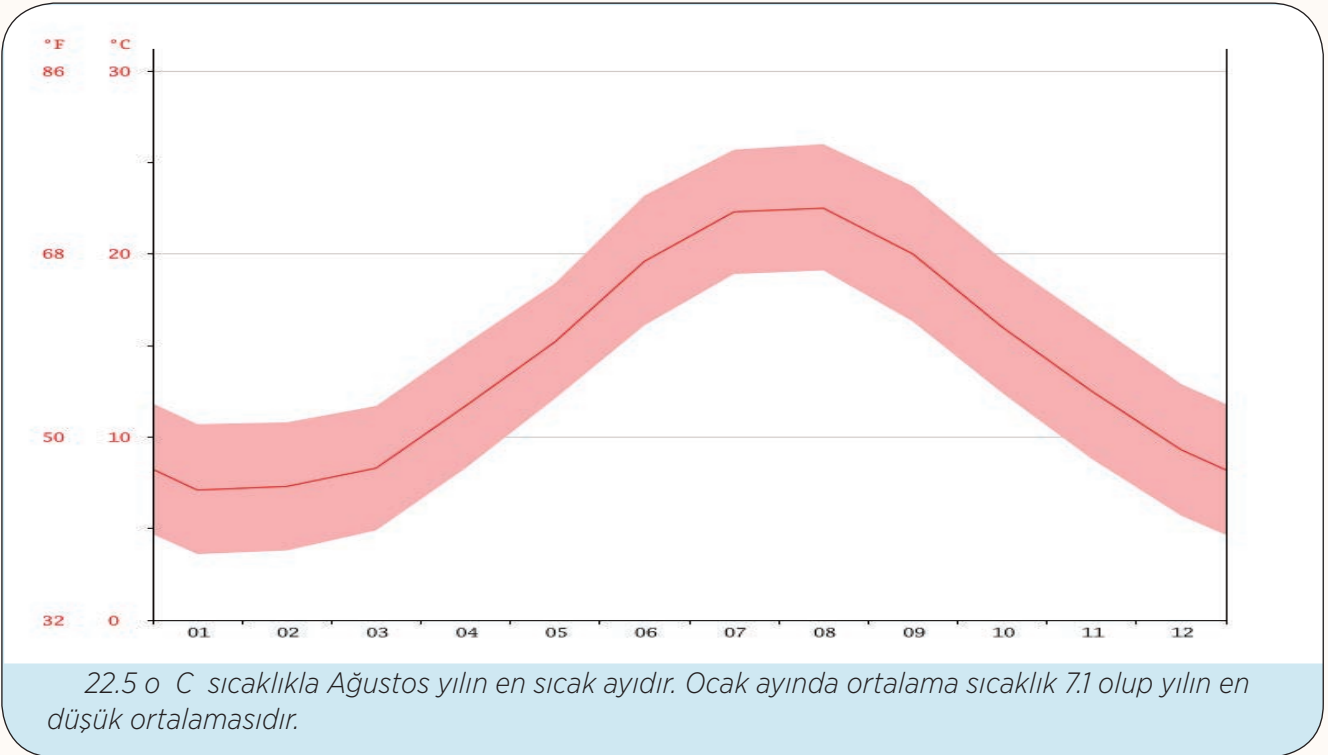
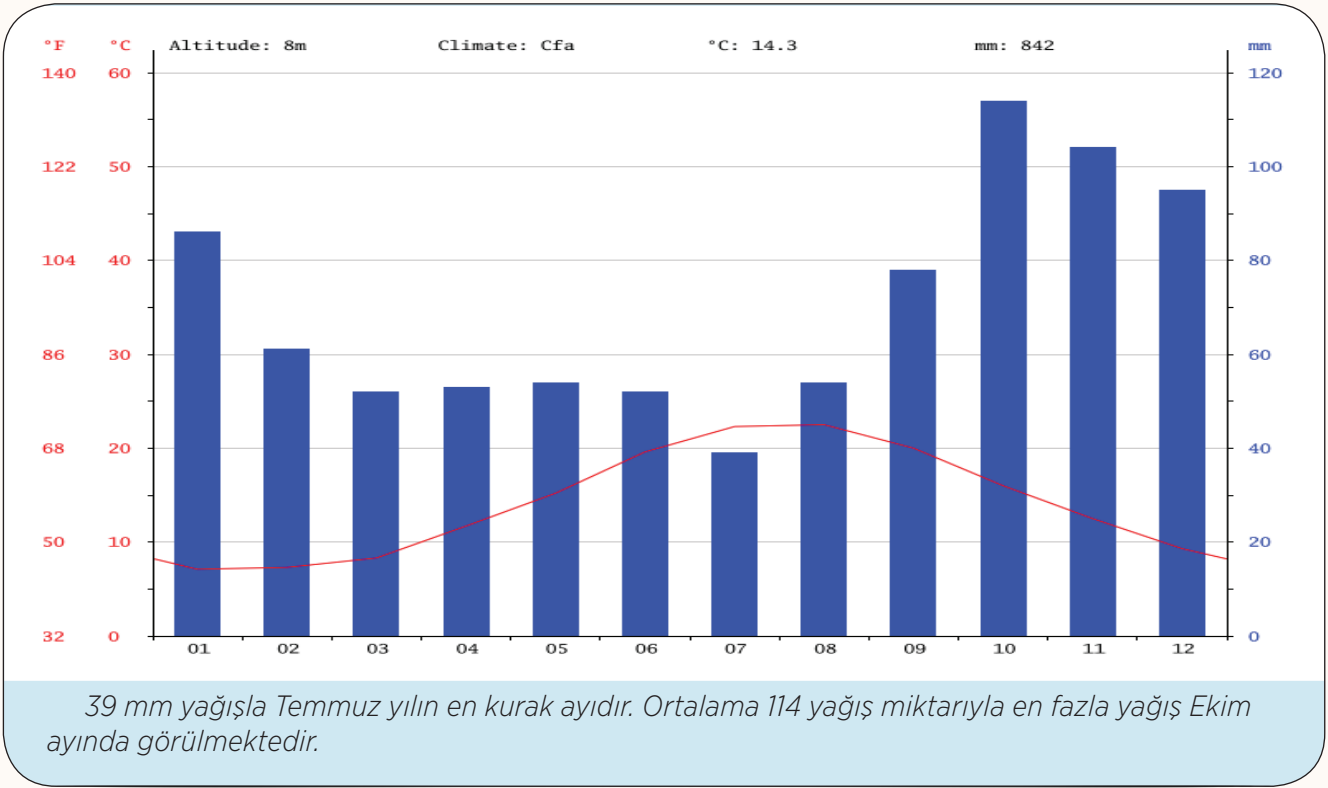

Akçaabat İlçesi Trabzon ilinin batısında yer alan ilk ilçedir. İlçemiz, Doğu Karadeniz Bölgesi ilçeleri arasında nüfus yoğunluğu bakımından ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kurumunun 2016 yılı verilerine göre ilçenin toplam nüfusu 121.535 dir.

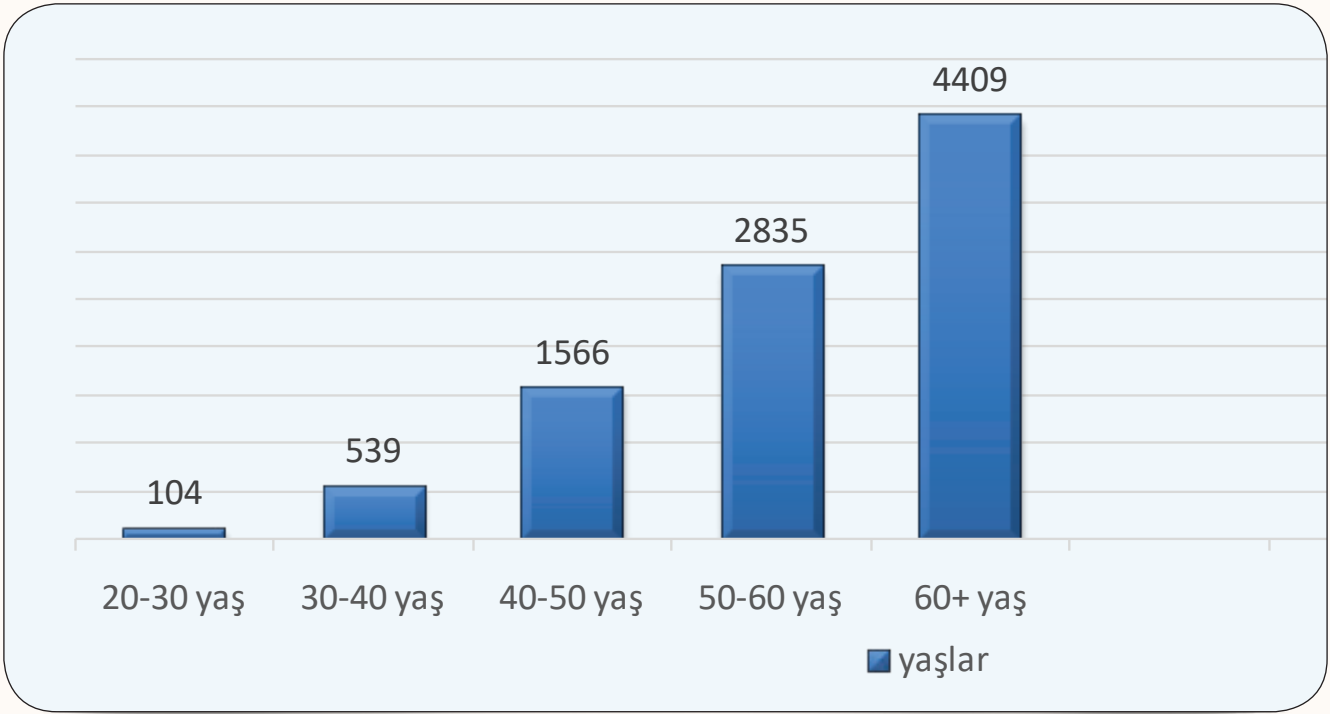
İlçe	Kadın		Erkek		Toplam
Akçaabat	Sayısı	Oranı (%)	Sayısı	Oranı (%)	
	61.518	50,62	60.017	49,38	121.535

İlçemizin geçim kaynağı genelde tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesinde km2 başına 310 kişi ile nüfusun en yoğun olduğu yerleşim birimlerinden biridir. Tarım ve hayvancılık aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır. Ne yazık ki işlenebilir tarım arazileri miras yoluyla her geçen gün daha da küçük parçalara ayrılmaktadır. Hem arazi yapısının engebeli oluşu, hem de arazilerin küçük parçalara ayrılması makineli tarım ve hayvancılığı imkânsız hale getirmektedir. Kırsalda konut yapımı ve dağınık yerleşim kültürü de dikkate alındığında işlenebilir tarım arazilerinin sürekli azaldığı görülmektedir.

İlçemiz mikroklima iklim özelliği gösterdiğinden güneşli gün sayısı ve ısı ortalaması diğer komşu il ve ilçelerden fazladır. Bu durum ilçemizin sahil ve orta kuşağında sebzeçiliğin, çilek ve kivi üretiminin gelişmesini sağlamıştır. Yılda 3 ürün alınabilen tek ilçe durumundadır. Yüksek rakımlı mahallelerimizde ise hayvancılık ağırlıkta olup bunun yanında mısır, patates, fasulye, karalâhana gibi ürünler yetiştirilmektedir. Fındık üretimi ilçenin bütününe yayılmıştır.

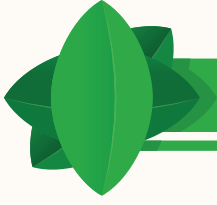

İlçemizde tarımla uğraşan ve Ziraat Odasına kayıtlı çiftçi sayısı 15.974 dür. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ise 9.620 dir. Ancak gerek Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtlarındaki başvurulardan ve gerekse mahallelerde yaptığımız çiftçi eğitim ve yayım çalışmalarında başvuru sahiplerinin veya katılımcıların çoğunluğunun 60 yaşından büyük olduğu, genç nüfusun tarımdaki payının az olduğu gözlenmiştir.

Her ne kadar tarımla uğraşan nüfus yaşlı olsa da ilçemiz çiftçilerinin en önemli özelliği, ürettikleri ürünleri üretici pazarına (Geleneksel Salı Pazarı, Söğütlü Pazarları 2, Yaylacık Pazarı, Yıldızlı Pazarı) getirerek pazarlama alışkanlığını kazanmış olmalarıdır. Özellikle kadınlar yetiştirdikleri sebze, meyve ve ürettikleri hayvansal ürünleri (Süt ve süt ürünleri) pazarlayarak aile ekonomisine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır.

ARAZİ VARLIĞI

İlçemizin yüzölçümü 38.540 hektar olup Trabzon ili yüzölçümünün yaklaşık % 9 unu oluşturmaktadır. İlçenin toplam alanının % 47,20 si (18.190 ha) tarım arazisi, % 37,13 ü (14.311 ha) orman arazisi, % 5,33 ü (2053 ha) mera arazisi, % 10,34 ü (3986 ha) tarım dışı alanlardan oluşmaktadır.

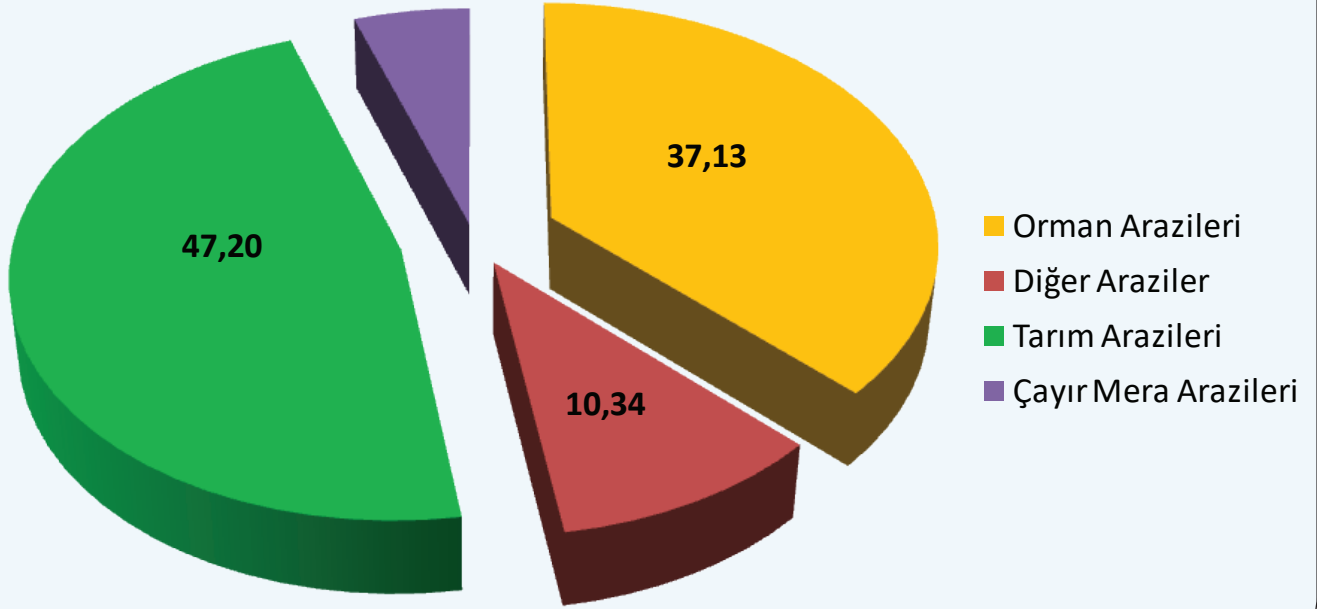
İlçemizdeki Arazi Varlığının Dağılımı

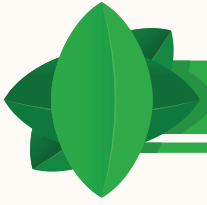
Arazinin Cinsi	Alanı (ha)	%
İşlenebilir Tarım Arazisi	18.190	47,20
Çayır Mera	2.053	5,33
Orman Arazisi	14.311	37,13
Tarım Dışı Alan	3.986	10,34
Toplam	38.540	100

Toplam tarım arazinin % 78,28 si Fındık, Mısır, Patates ve Sebze alanlarından oluşmaktadır.

Bakanlığımız Coğrafi Bilgi Sisteminden alınan bilgilere göre ilçemizde 82.000 tarım parseli olup ortalama parsel büyüklüğü 2,7 dekar ve işletme başına düşen ortalama parsel sayısı 6 adettir.

Arazi Varlığının Dağılımı

BİTKİSEL ÜRETİM

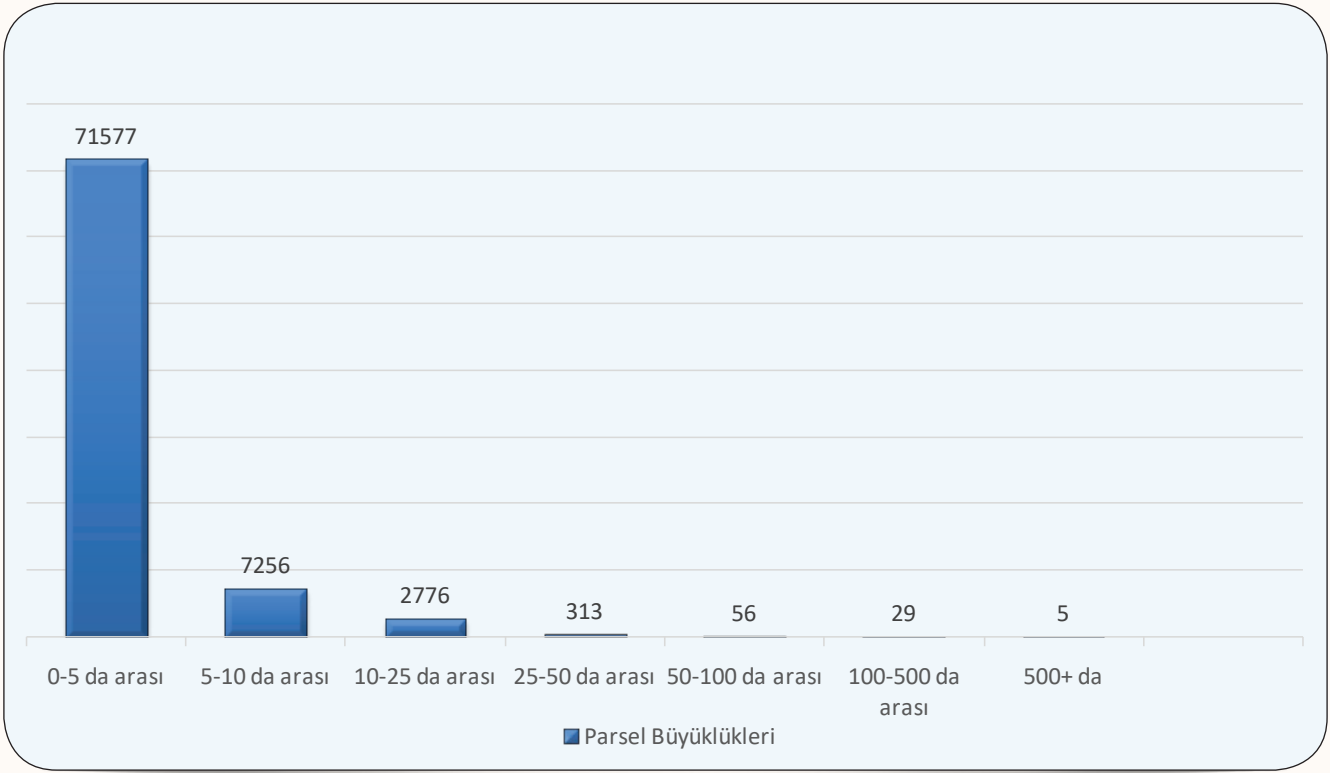

İşlenebilir Tarım Arazilerinin Ürünler Üzerinden Dağılımı, Üretimleri Ve Dekara Ortalama Verimler

Ürün Çeşidi	Alanı (ha)	Oranı (%)	Ürün Miktarı (Ton)	Ortalama Verim (Kg)
Fındık	91.000	50,03	5.915	65
Mısır	3.040	16,71	9.120	300
Patates	1.000	5,50	20.000	2.000
Sebze	1.100	6,05		
Tütün	25	0,14		
Çilek	3	0,02	60	2.000
Kivi	20	0,11	300	1.500
Çayır Arazisi	1.083	5,95		
Diğer Tarım Arazileri	2.819	15,49		
TOPLAM	18.190	100		

Toplam tarım arazinin % 78,28 si Fındık, Mısır, Patates ve Sebze alanlarından oluşmaktadır.

Bakanlığımız Coğrafi Bilgi Sisteminden alınan bilgilere göre ilçemizde 82.000 tarım parseli olup ortalama parsel büyüklüğü 2,7 dekar ve işletme başına düşen ortalama parsel sayısı 6 adettir.

Fındık dünyada üretimde ve ihracatta birinci sırada olduğumuz stratejik bir üründür. Fındık üretiminde dünya lideri olan ülkemizi takip eden önemli üreticiler; İtalya, ABD, Azerbaycan, Gürcistan ve İspanya'dır.

Türkiye'de yaklaşık olarak 7-8 milyon kişi geçimini fındıktan sağlamaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesinde fındık, yüksek meyilli, bol yağış alan ve oransal nemi yüksek, işlemeli tarıma elverişli olmayan yerlerde üretilmekte ve toprağı erozyona karşı korumaktadır.

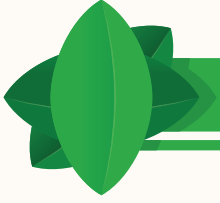
İklim koşullarına göre değişmekle birlikte yıllık 500-800 bin tonluk kabuklu fındık üretimi yapan ülkemiz, dünya üretiminin yaklaşık % 65-70' ini karşılamaktadır.

Stratejik öneme sahip fındık ürününün tarımı ilçemizin her mahallesinde yapılmaktadır. 9.473 çiftçi tarafından 9.100 hektarlık alanda yapılan fındık tarımı, ilçemiz tarımının birinci sırasında yer almaktadır. Ancak dekara ortalama verim 2017 yılında 65 kg, uzun yıllar ortalaması ise 96 kg civarındadır. Bu verim düşüklüğü her ne kadar iklim şartları ile ilgili olsa da asıl neden eğitim eksikliğine bağlı hatalı bahçe tesisi, yetersiz bakım, besleme, gübreleme ve geçim kaynağı tarım olmayan çiftçi tutumlarıdır. İlçemizde üretilen fındığın büyük çoğunluğu tüccarlar tarafından satın alınmakta olup pazarlama sorunu yoktur.

İlçemizde hem açıkta hem de örtü altında sebze üretimi yapılmaktadır. Sebze üretim sahası 1.100 hektar olup bu alanda çoğunlukla domates, hıyar, biber, marul, patlıcan, karalahana, maydanoz ve fide üretimi yapılmaktadır. Ayrıca 102 çiftçimizde mevcut 183 adet serada (34 çiftçimizin kapalı alanı 500 m2 ve 500 m2 den büyük olmak üzere toplam 42.713 m2 kapalı alan) erken ilkbaharda (erken turfanda) salatalık ve domates, geç sonbaharda (geç turfanda) salatalık, patlıcan ve fasulye, kışın ise marul ve soğan yetiştirilmektedir.

Sera Büyüklüğü	Adet	Alan (m2)	Çiftçi Sayısı
0-180	38	5.450	38
180-270	18	3.688	17
270-500	25	5.012	13
500-1000	59	14.702	26
>1000	43	13.861	8
Toplam	183	42.713	102

HAYVANCILIK

İlçemizde hayvancılık genellikle iç kesimlerdeki köylerimizde yapılmaktadır. Küçükbaş hayvancılık göçer hayvancılık şeklinde olup kışı ilçemizde geçiren hayvanlar diğer aylarda komşu illerde bulunan (Gümüşhane, Bayburt ve Erzurum gibi) yaylalarda beslenmektedir. Küçükbaş hayvancılık bölge ırkı olan Karayaka koyunu ve kıl keçisi ile yapılmaktadır.

Büyükbaş hayvanların bir kısmı yazın yaylalarda veya hayvan sahiplerinin kendi arazisinde, kışın ise köyde ahırlarda beslenmektedir. Yaygın olarak Jersey melezi ırk ile süt siğirciliği yapılmaktadır.

İlçemizin büyükbaş hayvan varlığı yönünden ilimizde birinci sırada olup güncellenmiş TürkVet Kayıt Sistemine göre 20.700 dür. Bunun %93'ü (19.251 baş) kültür melezi, %7'si (1.449 baş) yerli ırktan oluşmaktadır. Mevcut İşletme Sayısı 4.615 dir.

İlçemizde Koyun Keçi Kayıt Sistemine kayıtlı 24.900 adet küçükbaş hayvan bulunmakta olup bunun %87'i koyun (21.663 baş), %13'u kıl keçisinden (3.237 baş) oluşmaktadır. Mevcut İşletme Sayısı 314 dür.

İlçemizde göçer arıcılık yapılmaktadır. 34.000 arılı kovan mevcut olup, işletme sayısı 452'dir.

HAYVAN VARLIĞININ DAĞILIMI

Büyükbaş Hayvan Cinsi	Sayısı
Kültür Melezi	19.251
Yerli Irk	1.449
Toplam	20.700

Küçükbaş Hayvan Cinsi	Sayısı
Koyun	21.663
Keçi	3.237
Toplam	24.900

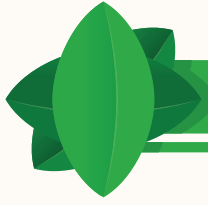
Arılı Kovan Sayısı	Çiftçi Sayısı
34.00	452

Büyükbaş Hayvan Varlığının Yaşlara Göre Dağılımı

Yaş	0-6	7-12	13-18	19-24	25-36	37-48	49-60	61-120	120+
	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay	Ay
Adet	2.075	3.951	2.248	958	2.145	3.191	2.695	3.370	86

İLÇEMİZDEKİ YAYLALAR

Mahallesi	Yayla Adı	Alanı (ha)
ACISU	Balıklı, Dumbi, Kayaüstü, Kuruçam, Sariya, Sisirma, Yaylacık	92,2
AĞAÇLI	Ağaçlı Köyü Balıklı, Ağaçlı Köyü Mezrası	185,6
AKPINAR	Büyükhanzar, Büyükoba, Kurtkayası, Larha Mezrası, Ortamahalle Mezrası, Ortahanzar, Simba 1, Simba 2	221,5
DOĞANKÖY	Bela	50
DÖRTYOL	Hülvera, Karaağaç	287,5
IŞIKLAR	Kayabaşı, Lişer	317
KİRAZLIK	Armutluk, Pırasa Mezrası	17,3
KURUÇAM	Kuruçam	14,5
SERTKAYA	Hıdırnebi	37
TOPLAM		859

SU ÜRÜNLERİ VE BALIKÇILIK

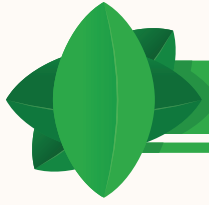

İlçemizde 360 adet küçük balıkçı teknesi, 8 adet gırgır ve 7 adet taşıyıcı tekne mevcuttur. İlçemizde 3 adeti karada, 1 adeti denizde (kafes balıkçılığı) olmak üzere toplam 4 adet su ürünleri tesisi bulunmaktadır.

Türü	Adet	Üretim (Ton)
Küçük Balıkçı Teknesi	360	20.000
Gırgır	8	
Taşıyıcı Tekne	7	

Tesis	Adet	Üretim (Ton)
Kafes Balıkçılığı	1	600
İç Su Balıkçılığı	3	15

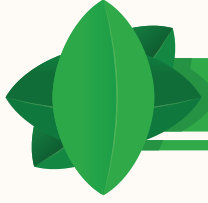
DESTEKLEMELER

Desteklemenin Adı	Çiftçi Sayısı	Alan (DA)	Destekleme Tutarı (TL)
Mazot-Gübre Desteklemesi	9453	110.122	1.210.602
Fındık Alan Bazlı Destekleme	8998	79.107	13.448.290

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

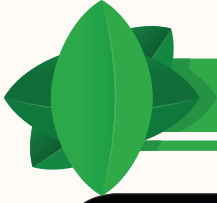
Desteklemenin Adı	Çiftçi Sayısı	Miktar (adet, litre, ton)	Destekleme Miktarı (TL)
Anaç Koyun-Keçi	97	11. 161	279.025
Buzağı	1349	2.483	869.050
Sürü Yöneticisi İstihdamı	4		20.000
Çiğ Süt	10	83.340	1.666
Arılı Kovan	323	32.451	324.510
Yavru-Sofralık Balık	4	510	245.245
Geleneksel Kıyı Balıkçılığı	180	180	135.750

KOOPERATİFLERİMİZ

1	S. S. Akçaabat Fındık Tarım Satış Kooperatifi
2	S. S. Derecik Fındık Tarım Satış Kooperatifi
3	Akçaabat Tarım Kredi Kooperatifi
4	S. S. Ağaçlı ve Karaçayır Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
5	S.S. Akören Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
6	S.S. Akpınar Beldesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
7	S.S. Işıklar Beldesi ve Çevre Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
8	S.S. Adacık Beldesi ve Çamlıdere Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
9	S.S. Kuruçam Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
10	S.S. Akçakale Beldesi Su Ürünleri Kooperatifi
11	S.S. Akçaabat Merkez Su Ürünleri Kooperatifi
12	S.S. Salacık Köyü Su Ürünleri Kooperatifi
13	S.S. Mersin Beldesi Su Ürünleri Kooperatifi
14	S.S. Söğütlü Beldesi Su Ürünleri Kooperatifi
15	S.S. Darıca Beldesi Su Ürünleri Kooperatifi
16	S.S. Yıldızlı Beldesi Su Ürünleri Kooperatifi

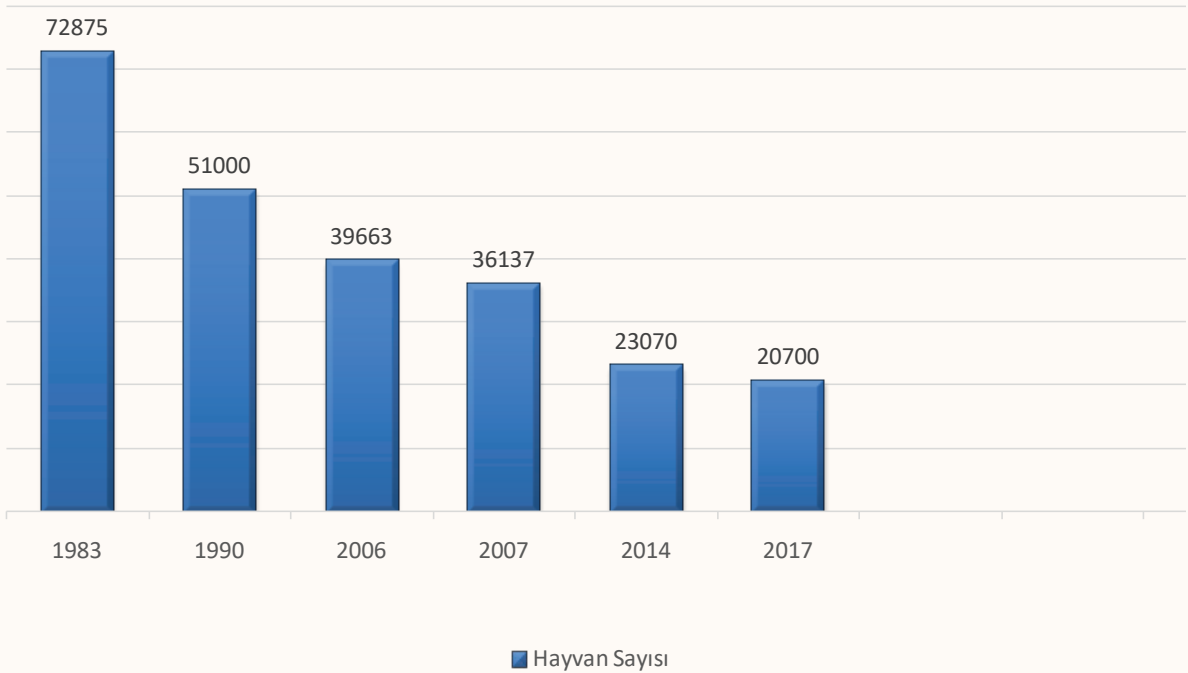
GIDA

Trabzon'da gıda denince akla ilk gelen Akçaabat köftesidir. Coğrafi işaretli bu ürün için hayvancılık sektörü önemli bir yere sahiptir. Özellikle gelişen bölgesel turizm ile tüketimin artması ve ulusal düzeyde tanınmasından kaynaklanan talebin karşılanması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması zorunluluktur.

Ancak son 20 yıl içerisinde tarım arazilerinin konut arazilerine dönüştürülmeye başlanması ve toplumdaki yozlaşma sonucunda özellikle aile tipi hayvancılık azalmakta, mevcut ırkın da özelliği nedeniyle sektör et ihtiyaçlarını diğer illerden karşılamaya yönelmiştir.

Yıllara Göre Hayvan Varlığı

T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No	: 132
Başvuru Tarihi	: 31/07/2008
Başvuru No	: C 2008/041
Yayın Tarihi	: 22/07/2009
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahrec İşareti
Başvuru Sahibi	: Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
Başvuru Sahibinin Adresi	: Pazarkapı Mah.Sahil Cad.No:103 61200 TRABZON
Ürünün Adı	: Köfte
Coğrafi İşaretin Adı	: Akçaabat Köftesi
Kullanım Biçimi	: Markalama
Coğrafi Sınırları	: Trabzon ili Akçaabat ilçesi
Diğer bilgiler ektedir.	

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret; 22.07.2009 tarih ve 27296 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiştir, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 12 nci maddesi gereğince 31.07.2008 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

Coğrafi İşaret Nedir?

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren ad veya işaretlere "coğrafi işaret" denir.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

Tescil No : 132
Coğrafi İşaret : Akçaabat Köftesi

Ürünün Tanımı : Akçaabat köftesi pişirilmemiş köfte hamurunun kalıpta veya elde şekil verildikten sonra soğutmak suretiyle hazırlanan üründür. Akçaabat köftesi %100 Akçaabat'ta yetişen sığır etlerinden yapılır. Kesilen etler 24 saat dinlendirildikten sonra kemiklerinden ayrılır, sinirleri temizlenir, artık etler atılır, şekle uygun olmayan tüm artıklar atılır. Etler ufak parçalar halinde parçalanıp bayat ekmek, sarımsak, taze iç yağı, tuz katılarak bir numara dediğimiz makineden geçirilir, yoğrulur, bir saat bekletilir tekrar yoğrulur. Ekmekçi, eti, yağı, sarımsağı, tuzu katıncıya kadar yoğurma işlemi devam eder. Yoğurma işlemi bittikten sonra şekillendirme işlemi başlar. Bir adet köftenin 33 - 40 gr üzerinden şekillendirmesi yapılır. Şekillendirme işlemi yapıldıktan sonra 2 saat dinlendirilir. Standartlara uygun odun kömürü kullanılarak yakılan ocaklarda pişirilerek servis yapılır. Köfte kilogram (kg) olarak satılır.

Ayırt Edici Özellikleri : Akçaabat köftesini diğer köfte türlerinden ayıran en önemli özellik söz konusu köftenin üretiminde kullanılan etin doğal ortamda ve kendine has bir floruga sahip bölge yaylalarında yetiştirilmiş danalardan elde edilmiş olmasıdır. Yörenin otlarının bu hayvanların üzerindeki etlerine vermiş olduğu tad ile köfteleye ayrı bir damak lezzeti vermektedir. Bölge dışındaki illerden gelen hayvanların etinden bu lezzetin yakalanması mümkün değildir.

Ayırt Edici Özellikler: Akçaabat Köftesini diğer köfte türlerinden ayıran en önemli özellik söz konusu köftenin üretiminde kullanılan etin doğal ortamda ve kendine has bir floruga sahip bölge yaylalarında yetiştirilmiş danalardan elde edilmiş olmasıdır.

kokuşmuş olmamalıdır. Akçaabat köfte elastiki kıvamda homojen yapıda olmamalıdır. Gözle görülebilen yabancı madde bulunmamalıdır.

Fiziki ve Kimyevi Özellikleri : Akçaabat köftesi özelliklerini bozacak maddelerle bir arada bulunmamalı ve makinede dilimlenmemelidir. Taze olarak piyasada verilecek olan Akçaabat köftesi +1 C, - 3 C arası muhafaza edilmelidir.

İmalattan itibaren 40 saat içerisinde tüketilmelidir. Uzun süre muhafaza edilecek Akçaabat köftesi ise en az -30 C de dondurulmalı ve - 16 C de muhafaza edilmelidir. İmalattan itibaren en çok 5 ay içinde tüketilmeli çözüldükten sonra hemen kullanılmalı tekrar dondurulmamalıdır.

Üretim Alanı : Trabzon ili Akçaabat ilçesi.

Üretim Alanında Gerçekleşmesi Zorunlu Bulunan Özellikler : Akçaabat köftesini diğer köfte türlerinden ayıran en önemli özellik söz konusu köftenin üretiminde kullanılan etin doğal ortamda ve

Üretim Alanı: Trabzon İli Akçaabat İlçesi

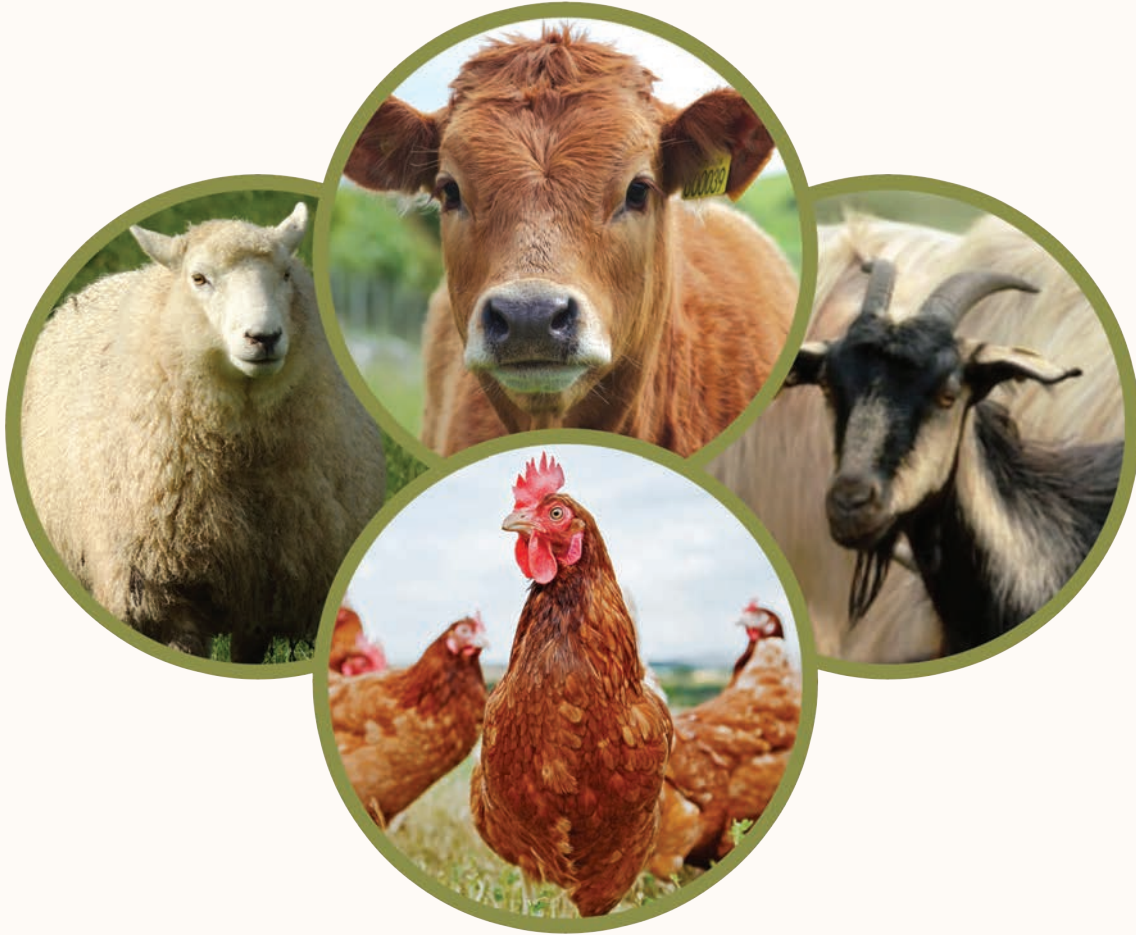
mümkün değildir.

Ayrıca üretim tekniği ve ustalıkta ürüne önemli ölçüde farklılık katmaktadır.

Üretim Metodu : Katkı Maddeleri: Akçaabat köftesine dana eti, bayat ekmek, sarımsak, iç yağı, yemeklik tuz dışında hiçbir katkı maddesi katılmaz. Bu malzemelerin kullanım oranları ise;

Yüzde 76,2 – 73,2	Oranında et
Yüzde 14 – 15	Oranında ekmek
Yüzde 8 – 10	Oranında iç yağ
Yüzde 1	Oranında tuz
Yüzde 0,8	Oranında sarımsaktan oluşmalıdır.

Faaliyet Konularına Göre Gıda İşletmeleri	
Faaliyet Konusu	Sayısı (Adet)
Hazırlanmış Et ve Et Ürünleri Üreten (Onay Kapsamında) İşletmeler	5
Çiğ Süt ve Süt Ürünleri Üreten (Onay Kapsamında) İşletmeler	6
Lokanta-Restaurant vb. Toplu Tüketim İşletmesi	385
Market vb. (gıda satışı yapan) İşletme	484
Pastacılık ve Unlu Mamul Üretimi Yapan İşletmeler	52
TOPLAM	932

AKÇAABAT TARIM VE HAYVANCILIK ÇALIŞTAYI

Akçaabat tarımında; doğal kaynaklarımız, çevreyle ilgili üstünlüğümüz, sektörler arası koordinasyon ile bölgesel konumumuz ve coğrafi işaretli ürün olan Akçaabat Köftesinin turizmdestinasyonundaki gibi avantajlarımız dikkate alınarak pazar taleplerine uygun üretime geçilmesi, tarıma aktarılan teknolojinin artırılması ve çiftçi eğitim ve yayım çalışmaları ile çiftçilerin teknolojiden etkin yararlanmalarının sağlanması büyük önem taşımaktadır.

BİTKİSEL ÜRETİM

Çalışma Grubu

- Prof. Dr. Fatih SEYİS
- Doç. Dr. Özgün KALKIŞIM
- Mustafa MAZLUM
- Cemil PEHLEVAN
- Selahattin YILMAZ
- Mustafa Hikmet EYÜPOĞLU
- Nagihan BÜLBÜLOĞLU

Bitkisel Üretim Çalışma Grubu

Bitkisel Üretim Çalışma Grubu

BİTKİSEL ÜRETİM GRUBU ÇALIŞTAY SONUÇ BAŞLIKLARI

- 1- Çiftçilere yönelik teknik bilgilendirme eğitimlerin artırılması,
- 2- Örtü altı yetiştiriciliğin yaygınlaştırılması, (Akçaabat'ın mikro klima iklim etkisinin avantajı)
- 3- Fındık verim ve kalitesini arttırmaya yönelik çalışmaların yaygınlaştırılması,
- 4- Üzümsü meyve yetiştiriciliğini geliştirilmesi (Çilek, kivi, kokulu üzüm vs)
- 5- Paketleme ve soğuk hava deposu faaliyetlerinin oluşturulması(kooperatif bilinç çatısı altına)
- 6- Tarımsal sulama alt yapısının ihtiyaç duyulan yerlerde tesis edilmesi ve iyileştirilmesi,
- 7- Coğrafi işaret alacak ürün sayısının artırılması,
- 8- Tarım arazilerin yapılaşmaya açılmasının önüne geçilmesi,
- 9- Bitkisel, genetik kaynaklarının toplanması ve korunması,
- 10- Bitki besleme noktasında topraktaki ph analizleri ile tanımlamalarıyla üretim yapılması (toprak haritasının oluşturulması)
- 11- Yerel yönetimler, üreticilere ürününü satışta yerel pazarda modern stantlar tahsis etmeli,

BİTKİSEL ÜRETİM GRUBU ÇALIŞTAY SONUÇ BAŞLIKLARI VE AÇIKLAMALARI

1- Çiftçilere yönelik teknik bilgilendirme eğitimlerinin artırılması,

İlçemiz, kısıtlı tarımsal potansiyeli olan dezavantajlı bölgede bulunmasına karşın mikro klima iklim özelliği gösterdiğinden polikültür tarıma uygundur. Ancak bölgemizde girişimcilik ve eğitim düzeyinin düşük olması (eğitilmiş nüfusun batı bölgelere göç etmesi) verimin de düşük olmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda üreticilerimizin doğal kaynakların korunmasına dikkatinin çekilerek tüm kaynakları ekonomik, etkili ve verimli kullanmak, tarımsal üretimi sürdürülebilir kılmak ve kırsal alanda yaşam standartlarını yükseltmek için çiftçi ihtiyaçlarını da dikkate alarak;

1- Nitelikli iş gücünün yetiştirilmesine yönelik

2- İlçedeki tüm kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversite, eğitim merkezleri ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak

3- Özellikle kırsal alanda yaşayan gençlerin tarımsal üretime katılımını sağlamak için genç çiftçilerin eğitimine yönelik çiftçi kursları ve eğitim çalışmaları planlanarak uygulanmalıdır.

2-Örtüaltı yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması, (seracılık)

Ülkemizde olduğu gibi ilçemizde de kırsal kesimde nüfusun tutulamamasının, insanların doğduğu yerde doyurulamamasının en önemli nedeni üretimin ana girdisi olan toprak sermayesinin büyüklüğüdür. Artan nüfus, miras yoluyla gittikçe parçalanarak tarım arazileri, aile işletmelerinde birim alanlardan daha fazla gelir elde etmeyi gerektirmektedir. (ilçemizdeki 82.000 tarım parselinin yaklaşık 72.000'i 0-5 dekar arasındadır)

Açıktaki ürün yetiştirilmedeki olumsuzlukları ortadan kaldırmak veya minimum zararlar üretimin sürdürülebilir olmasını sağlamak için başvurulan yöntemlerden birisi de seracılık veya örtü altı yetiştiriciliğidir. Sera, mevsim şartlarının uygun olmadığı dönemlerde bitkinin en iyi şekilde gelişmesini sağlayacak en uygun şartların en az yatırım ve işgücü kullanılarak oluşturulmasını sağlayan tesislerdir. Bu tesislerde iklim faktörünün etkisi en aza indirilerek yıl boyunca bitkisel üretim yapılmasına imkan sağlanarak, daha yüksek verim, kalite ve erkenci ürün elde edilmesinin sonucunda daha yüksek kazançlar elde edilebilecektir. İlçemiz şartlarında yılda üç ürün alınabiliyor olması örtü altı yetiştiriciliğini daha da karlı hale getirmektedir.

Seracılıkla, hem kırsalda yaşayan nüfusun kalkınmasına katkı sağlanarak hem de ilçe ekonomisine katkı sağlanarak kırsaldan kente göç akış hızının kontrol altına alınması hedeflenmektedir. İlçemizin uygun iklim şartları, çevreyle ilgili üstünlüğü, bölgesel konumu, mevcut durumu ve çiftçi tutumları, ürün çeşitliliği, ürün fiyatı gibi faktörler dikkate alındığında;

-Çiftçilerin eğitime tabi tutularak bilinçlendirilmeleri,

-Sera büyüklüklerinin en az 0,5 dekar olacak şekilde hibe veya az da olsa üretici katkısı ile desteklenmesi,

-Teknoloji aktararak geliştirilmesi,

-Belediye, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Ziraat Odası gibi kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütlerince ya direkt desteklenmeli ya da ilgili kurumlarca desteklenmesinin sağlanması amacıyla projeler yapılması gerekmektedir.

3- Fındıkta verim ve kaliteyi arttırmaya yönelik çalışmaların yaygınlaştırılması,

İlçemizde 9100 hektar dikili alan ile fındık üretimi birinci sırada yer almakta olup ilçemizin ana ürünüdür. Bu üründen vazgeçilmesi mümkün olmayıp verim ve kaliteyi arttırmanın yolları aranmalıdır.

Verim ve Kaliteyi Arttırmada Kültürel Önlemler;

İlçemizde fındık üretimi çok eskilere dayanmadığından genelde bahçelerimiz çok yaşlı değildir. Ancak dekara verim düşüklüğü mevcuttur. Verim düşüklüğünün ana nedeni kültürel önlemlerin (budama, gübreleme, hastalık-zararlı ve yabancı otlarla mücadele, sulama, toprak işleme) yeterince uygulanmaması, yapılan uygulamaların da zamanında ve doğru olarak gerçekleştirilememesidir.

Yüksek verim ve kalite için çiftçilerimizin eğitilmesi, kültürel işlemlerin zamanında, doğru ve yeterince uygulanmasının sağlanması önem arz etmektedir. Özellikle gübreleme, toprak ve yaprak analizlerine dayalı yapılmalı, ilçenin toprak haritası çıkarılmalıdır.

Bahçe ve Çiftçi Profili

Fındık yetiştiriciliğinde bahçelerimizin büyük çoğunluğu, etkili toprak derinliği yetersiz, eğimi yüksek,

altıncı ve yedinci sınıf tarım arazilerinde geleneksel yöntemlerle tesis edilmiştir. Sıra arası ve sıra üzeri mesafeler standartların altında olup modern tarım tekniklerinden uzak bir görünüm arz etmektedir. Yeni bahçe tesisinde geleneksel ocak sisteminin yanında çit dikim sistemi veya tek gövde dikim sistemi gibi daha avantajlı dikim sistemlerine yer verilmelidir. Ayrıca bahçe içerisinde standardizasyonu bozan tozlayıcı çeşitlerin kaliteli ve ana çeşide uygun olan tozlayıcılarla değiştirilmesi sağlanmalıdır.

Çiftçilerimizin büyük bir bölümü 60 yaşın üzerinde, bir bölümü

de üretimi ek gelir olarak görmektedir. Çiftçi profilinin iyileştirilmesine önem verilmeli, genç nüfusun üretimdeki etkinliğinin artırılması sağlanmalıdır.

Fiyat

Fiyat düşüklüğü üreticinin üretime olan ilgisini azaltmaktadır. Çiftçi birliklerinin (Fiskobirlikler) daha etkin hale getirilerek fiyatın oluşmasında üretici lehine etkileri artırılmalıdır.

Hasat ve Harman

Hasat zamanının belirlenmesi ve belirlenen tarihlerde hasat yapılması, harman ve depolamada aflatoksin oluşumunun engellenerek kalitenin düşmemesi sağlanmalı, kaliteyi olumlu yönde etkileyen unsurlar desteklenmelidir. Konu ile ilgili mahallelerde çiftçi eğitim ve yayım çalışması yapılmalıdır.

4- Üzümsü meyve yetiştiriciliğinin geliştirilmesi, (kivi, çilek)

Kivi, genel olarak soğuklama ihtiyaçları karşılanmak koşulu ile kışları ılık, yazları sıcak ve nemli iklim bölgelerinde yetiştirilir. Büyüme ve gelişme döneminde ortalama 20-25 °C sıcaklık ve 16 saat ışıklanmaya ihtiyaç duyar. İlçemizde iklim verilerinin uygun olmasından dolayı kaliteli kivi üretimi yapılabilmektedir.

Kaliteli kivi üretmemize rağmen alanın az, arazinin de engebeli olması nedeniyle yeterli üretimi yapılamamaktadır. Birim alan getirisi yüksek olan bu bitki ile bahçe tesisi yeterince desteklenerek alan arttırılmalı, muhafaza edilebilecek soğuk hava deposunun sağlanarak, soğuk depolama ve pazarlamanın kooperatifler veya birlikler aracılığı ile yapılması gerekmektedir.

İlçemizde kivi bitkisi fındığa alternatif tarım ürünü olarak düşünülmemeli, sadece yüksek ek gelir getirici ürün olarak yetiştirilmelidir.

Çilek, özellikle son yıllarda dünyada ve ülkemizde giderek önem kazanmaktadır. Bunun en büyük etkeni değişik iklim ve toprak koşullarında ekonomik olarak yetiştirilmesi olmuştur. Ayrıca çileğin pazara taze meyvenin az olduğu dönemlerde çıkması iyi bir pazar avantajı sağlar.

İlçemizde organik olarak da yetiştirilen çilek pazarlarda yüksek fiyatlardan alıcı bulmaktadır. Ancak ilçemizdeki yetiştirilme alanı az olup üretim yetersizdir. Gerek açıkta ve gerekse örtü altında yetiştirilmesi desteklenerek alan ve buna bağlı olarak üretim arttırılmalıdır. Özellikle organik çilek paketlenmiş şekilde pazarlanmalı, pazarlama ve soğuk depolama kooperatifler veya birlikler aracılığı ile yapılmalıdır. İlçemizde çilek bitkisi fındığa alternatif tarım ürünü olarak düşünülmemeli, sadece polikültür tarımda yüksek ek gelir getirici ürün olarak yetiştirilmelidir.

5- Paketleme ve soğuk hava deposu faaliyetlerinin oluşturulması, (belediye veya kooperatif çatısı altında)

Günümüzde gelişen teknolojiyle artan çevre kirliliği hijyen ve güvenli gıda konusuna daha da önem vermeyi zorunlu hale getirmektedir. Güvenli gıda; her türlü bozulma ve bulaşmaya yol açan etkenlerden arındırılmış tüketime uygun halde olan gıdadır. Güvenli gıda temini için ham maddeden başlayarak ürünün elde edilmesine kadar süren tüm aşamalarda hijyene büyük önem verilmesi zorunludur. Gıda üretiminde hijyenik koşulların oluşturulması ve korunması, gıda ham maddesinin ambalajlanması, taşınması, depolanması ve satışı sırasında çeşitli kaynaklardan bulaşabilecek mikropların engellenmesi demektir. Özellikle ilçemiz Salı Pazarının öncelikle pazar şartlarının iyileştirilmesi, daha sonra pazara sunulan ürünlerin belediyemizce yapılacak paketleme, ambalajlama tesislerinde ambalajlandıktan sonra satışa sunulmasının sağlanması güvenli gıda açısından büyük önem taşımaktadır.

6- Tarımsal sulama alt yapısının ihtiyaç duyulan yerlerde iyileştirilmesi,

Tarımsal üretimde önemli bir yer tutan sulama, bitkisel üretimin sürdürülebilirliğinde çok önemlidir. Cazibe ile sulama yapılan kanalların iyileştirilmesi ve yeni sulama kanallarının yapılması büyükşehir belediyesi tarafından planlanmalı, bağlı kuruluş olan TİSKİ tarafından hayata geçirilerek tarımsal faaliyetlere destek olunması gerekmektedir. Yine üreticilerin sulama ihtiyaçlarının topluca çözülmesi için sulama birlikleri veya kooperatifler yoluyla bir araya gelerek planlanması gerekmektedir. Tarım için kullanılan sulama suyu

7- Coğrafi işaret alacak ürün sayısının arttırılması,

Coğrafi işaretler ürünlerin ulusal düzeyde tanınmasını sağlayarak katma değerlerini arttırmaktadır. İlçemizin coğrafi işaretli ürünü olan Akçaabat Köftesi yanında Trabzon tereyağı adı altında Akçaabat tereyağı ve Akçaabat çileği gibi ürünlere coğrafi işaret alınarak katma değerlerinin arttırılması sağlanmalıdır.

8- Tarım arazilerinin yapılaşmaya açılmasının önüne geçilmesi,

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve bu kanunda değişiklik yapılması hakkındaki 6537 Sayılı Kanun, arazilerin küçük parçalara ayrılmasını önlemekle beraber verimli tarım arazilerinin imara açılmasını engellemektedir. Bu kapsamda ilçemizde sebze üretimine uygun verimli topraklarının bulunduğu Yıldızlı ve Söğütlü Mahalleler imara açılarak betonlaştırılmıştır. Yapılacak yeni düzenlemelerle gerek ilçemizde ve gerekse ülkemizdeki verimli toprakların tarım arazisi olarak kullanımına devam edilmesi sağlanmalıdır.

9-Bitki gen kaynaklarının korunması,

Değişen çevre koşullarına karşın hızla büyümekte olan dünya nüfusunun beslenmesi sorunu, genetik kaynakların önem ve değerini biraz daha arttırmaktadır. Genetik kaynaklar on binlerce yıllık gelişme süreci boyunca birçok baskı koşullarına karşı dayanıklılık geliştirdiklerinden günümüzde karşı karşıya olduğumuz sorunları aşmada sigorta ve anahtar durumundadır. Bunun için;

1- Cins, tür, yabancı ırk ve çeşitlerin mevcudiyetini sağlayacak tedbirlerin alınması ve bunlardan yararlanılmasının temin edilmesi gerekmektedir.

2- Yok olma tehlikesi bulunan ve doğal çevresi içinde muhafaza edilmesi gereken bitkilerin yetiştirme alanları koruma altına alınmalıdır.

3- Yerel çeşitlerin belirli bir grup çiftçi tarafından özellikle yetiştirilmesi teşvik edilmeli ve bu çeşitleri yetiştiren çiftçilerimiz desteklenmelidir.

4- Tohum değiş tokuş günleri yapılarak ilçemizdeki yerli çeşitlerin korunması sağlanmalıdır.

10- İlçenin toprak haritasının oluşturulması,

İlçemiz, Trabzon ilçeleri arasında en yüksek toprak analizinin yapıldığı ilçelerdendir. Ancak bu miktar, ilçemizin toprak özellikleri ve dağılışı hakkında veri tabanı oluşturacak kadar değildir. Öncelikle ilçenin genel toprak özellikleri ve dağılışı hakkında bilgi edinilebilecek miktarlarda toprak numunesinin alınarak analizinin yapılması ve tabanının oluşturulması gerekmektedir. Bu haritalardan, yetiştirilecek ürünlerin belirlenmesi, buna bağlı olarak topraklardan daha iyi verim alınabilmesi sağlanabilecektir. Toprak numunelerinin analizi konusunda Trabzon Büyük Şehir Belediyesi ile işbirliğine gidilmelidir.

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

Çalışma Grubu

- Prof. Dr. İhsan GÜNAYDIN
- Yrd. Doç. Dr. Habip MURUZ
- Selim TERZİ
- Okan BARUTÇU
- Önder KARADENİZ
- Bülent TURAN
- Saim HAÇKALI
- Abdulkadir ŞEN
- Ahmet ÜÇÜNCÜ
- İbrahim YILMAZ

Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Çalışma Grubu

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK GRUBU ÇALIŞTAY SONUÇ BAŞLIKLARI

1- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta mera ve otlakların amacı dışında kullanılmasının engellenerek üreticilere tahsisinin yapılması,

2- Mera ve otlaklar ya Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, ya da tahsisli üreticilerce ıslah edilmesi, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca orman vasfını kaybetmiş alanların otlak olarak tahsis edilmesi için yasal düzenlemenin yapılması,

3- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık ıslah edilmiş ırklarla yapılması, ıslah çalışmalarında kamu özel sektör eliyle suni tohumlamanın yaygınlaştırılması,

4- Özel Akçaabat Modeli belirlenerek hayvancılık yapılmalı, (Coğrafi işaretli Akçaabat Köftesi ve Trabzon Tereyağı üreten ve pazarlayanların işletmeler, alım garantili sözleşmeli olarak üreticilerle hayvancılık yapılmasına geçilmeli) bu işletmelerin teşviklerle korunması ve desteklenmesi sağlanmalı, (materyal temini, kaba yem, süt ve et üretim teşvikleri)

5-Coğrafi işaretli ürün için hayvancılık yapanların kendi aralarında örgütlenerek faaliyetlerde bulunması, (üretici birlikleri, kooperatif vs) örgütlü olarak DOKAP, DOKA,TKDK vb kuruluşlardan birlikte üretim için projelerle destek sağlanması,

6-Coğrafi işaretli ürünlerin sürdürülebilirliği, besi ve damızlık materyalinin temini için il dışına giden buzağların buzağı toplama ve büyütme merkezlerinde (buzağı bank) kalmasının sağlanması,

7-Pazarlamada sorun yaşanmaması, devlet desteklerinden yeterince faydalanılması için ilçede ruhsatlı hayvan pazarları ve modern mezbaha veya kombinaların yapılması,

Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Çalışma Grubu

8-Sürü yöneticisi (çoban) sorununun çözümü için küçük ölçekli sayıdaki kendi sürüsünü yöneten işletme sahiplerine de çoban desteği verilmesi,

9-Büyükşehir yasasında tarım ve hayvancılık işletmelerinin ruhsat prosedürü ve maliyetlerinin düşürülmesi için yasal düzenlemeler yapılması,

10-Eğitim faaliyetlerinin artırılması, desteklemelerde tarım ve hayvancılık eğitimi alan gençlere öncelik tanınması, eğitim ile bilinçli kaliteli güvenli üretim yapılarak, hayvan sağlığı ve halk sağlığının temin sağlanması,

Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Grubu Çalıştay Sonuç Başlıkları ve Açıklamaları

1- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta mera ve otlakların amacı dışında kullanılmasının engellenerek üreticilere tahsisinin yapılması,

Mera ve otlaklarda kaçak yapılaşmanın önüne geçilmeli, kaçak yapılar ya yıkılmalı ya da toplulaştırılarak otlama alanları dışına alınarak hayvancılığa tahsis edilmelidir. Hiçbir şekilde otlak alanlar yapılaşmaya açılmadan korunmalıdır. Bu alanlar ortak üretim yapan hayvancılara tahsis edilerek ucuz kaba yem ihtiyacı karşılanmalıdır.

2- Mera ve otlaklar ya Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, ya da tahsisli üreticilerce ıslah edilmesi, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca orman vassfını kaybetmiş alanların otlak olarak tahsis edilmesi için yasal düzenlemenin yapılması,

Uzun yıllardır ıslah çalışması yapılmayan mera ve otlaklar ıslah çalışmaları ile verimli hale getirilmelidir. Özelliğini kaybetmiş alanlar yeni tür tohumlarla ekilmelidir. Tespitler yapılarak gerekli bölgeler sürülmeli

yeniden düzenlemeler yapılmalıdır. Bakanlıkça yapılan projelendirmeler ya bakanlıkça ya da tahsis edilen işletmelere bir zorunluluk olarak şart koşulmalıdır. Bu çalışmaların tahsis edilen üreticilerce yapılması için yasal düzenlemeler yapılarak kanun ve yönetmelikleri çıkarılmalıdır. Orman ve Su İşleri Bakanlığınca orman vasfını kaybetmiş alanların mera ve otlak alanlar olarak düzenlenebilmesi için de yasal düzenlemeler yapılarak kanun ve yönetmelikleri çıkarılmalıdır. Böylelikle otlatma yapılacak alanlarında genişlemiş olması sağlanarak hayvancılığın gelişmesi desteklenmelidir.

3- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık ıslah edilmiş ırklarla yapılması, ıslah çalışmalarında kamu özel sektör eliyle suni tohumlamanın yaygınlaştırılması,

Yüksek verim ve kaliteli üretim için genetiği bilinen ırklar ve ıslah edilmiş ırklarla hayvancılık yapmamalıdır. Bu amaçla var olan ırklar için ıslah çalışmaları kesintisiz yürütülmelidir. Devletin destekleri yanında devlet eliyle tohumlama kampanyaları yapılmalı, özel çalışan veteriner hekimlere tercih edilen tohumlar, malzemeler ücretsiz verilmeli ve uygulama ücretleri kampanya kapsamıyla belirlenip ıslah çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.

4- Özel Akçaabat Modeli belirlenerek hayvancılık yapılmalı, (Coğrafi işaretli Akçaabat Köftesi ve Trabzon Tereyağı üreten ve pazarlayanların işletmeler, alım garantili sözleşmeli olarak üreticilerle hayvancılık yapılmasına geçilmeli) bu işletmelerin teşviklerle korunması ve desteklenmesi sağlanmalı, (materyal temini, kaba yem, süt ve et üretim teşvikleri)

Akçaabat Hayvancılık Modeli; Coğrafi İşaretli Akçaabat Köftesi veya Trabzon Tereyağı için hayvancılık yapanlar ile bu ürünleri işleyip pazarlayan sektör sözleşme yapmaları sağlanmalıdır. Sözleşme ile sektör, ürünü sağlayan üreticileri finans, (faizsiz kredi, alımda kg/litre başına özel destek sağlamak) kaba veya kesif yem temininde ve canlı materyal yönünden destekleyerek alım garantili hayvancılık yapılması sağlanmalıdır.

5- Coğrafi işaretli ürün için hayvancılık yapanların kendi aralarında örgütlenerek faaliyetlerde bulunması, (üretici birlikleri, kooperatif vs.) örgütlü olarak DOKAP, DOKA, TKDK vb. kuruluşlardan birlikte üretim için projelerle destek sağlanması,

Akçaabat Modelinde Coğrafi İşaretli Ürünler için hayvancılık yapanlar, birlik veya kooperatif altında örgütlenerek sektörle kurumsal olarak işlemlerini yürüterek pazar avantajlarını kullanmalıdırlar. Bu örgütlenme ile kamu kurum ve kuruluşların desteklerinden ortak projeler yaparak yararlanma imkanı artacaktır. Birlikte daha fazla kazanımla sürdürülebilir hayvancılık yapma imkanları sağlayacaktır.

6- Coğrafi işaretli ürünlerin sürdürülebilirliği, besi ve damızlık materyalinin temini için il dışına giden buzağların buzağı toplama ve büyütme merkezlerinde (buzağı bank) kalmasının sağlanması,

Akçaabat modelinde, coğrafi işaretli ürünler için hayvancılık yapan üreticilerin canlı materyal sıkıntısı yaşamaması için buzağı toplanarak il dışına satışlar engellenmelidir. İhtiyaç fazlası olan buzağlar il dışına satılmak yerine örgütlü olan bu model içerisinde kalması için buzağların topluca bakılacağı ve ihtiyaç halinde işlemlere geri verileceği uygulamaya geçilmelidir. Sütün ucuz olduğu iç bölgelerde yapılacak bir toplama ve büyütme merkezi ile bu uygulama hayata gerilmelidir. Bu sürdürülebilir bir hayvancılıkta sorun olan materyal teminini de ortadan kaldıracaktır. Enfeksiyonlar ve buzağı ölümleri de böylece kontrol edilerek engellenmiş olur.

7- Pazarlamada sorun yaşanmaması, devlet desteklerinden yeterince faydalanılması için ilçede ruhsatlı hayvan pazarları ve modern mezbaha veya kombinaların yapılması,

Sürdürülebilir hayvancılıkta pazarlama, temin ve tedarik yanında, halk sağlığı açısından ruhsatlı hayvan pazarları şarttır. Ruhsatlı hayvan pazarlarının yapılması yanında özellikle coğrafi işaretli Akçaabat Köftesinin sürdürülebilirliği, tanımına uygun üretilebilir olması için modern bir mezbaha kurulması zorunludur. Mevzuata uygun hayvan pazarı ve mezbaha veya kombina olmadan besi hayvancılığı, et ve et ürünleri özellikle Akçaabat Köftesinin sürdürülebilirliğini zora sokmaktadır. Bunun yanında devlet desteklerinden yararlanmalarda kesimde ruhsatlı mezbaha şartı arandığından dolayı mağduriyet yaşanmamalıdır.

8- Sürü yöneticisi (çoban) sorununun çözümü için küçük ölçekli sayıdaki kendi sürüsünü yöneten işletme sahiplerine de çoban desteği verilmesi,

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının uyguladığı çoban desteği bölgemizdeki küçük ölçekli işletmelerin yararlanmadığı sayılar olduğundan sayı miktarının düşürülmesi, kendi sürüsünü yöneten işletme sahiplerine de destek verilmesi ile koyunculuğa eğilimin artmasıyla sonuçlanacaktır.

9- Büyükşehir yasasında tarım ve hayvancılık işletmelerinin ruhsat prosedürü ve maliyetlerinin düşürülmesi için yasal düzenlemeler yapılması,

Köy statüsündeyken büyükşehir yasası ile mahalle olan tarım ve hayvancılık alanlarında işletmelere ruhsat alma şartları zorlaşmıştır. İşletmeler ruhsatlandırılırken şehirde bir işletme yapılıyor prosedürü gibi uygulamalara tabi olunmaktadır. Bu durum yasal düzenlemelerle kolaylaştırılmalı ve uygulamalarda tarım ve hayvancılık yapanların/yapacakların belirli kolaylık ve desteklerle ile teşvikleri sağlanmalıdır.

10- Eğitim faaliyetlerinin artırılması, desteklemelerde tarım ve hayvancılık eğitimi alan gençlere öncelik tanınması, eğitim ile bilinçli kaliteli güvenli üretim yapılarak, hayvan sağlığı ve halk sağlığının temininin sağlanması,

Eğitim almış, sertifika sahibi olanların desteklerden öncelikle yararlanmasının sağlanmalıdır. Bu maksatla gençlere yönelik sürekli eğitim programları açılmalıdır. Bakanlıkların tarım ve hayvancılık proje desteklerinde bu hazırlıklı olan genç eğitimli üreticiler başvurularda tercih edilmelidir. Bu durum kaliteli yüksek verim yanında, sürdürülebilir istihdamın kırsala taşınması uygulaması olacaktır.

SU ÜRÜNLERİ VE BALIKÇILIK

Çalışma Grubu

- Doç. Dr. İlhan AYDIN
- Bayram SANCAR
- Sebahattin KUTLU
- Bülent REİSOĞLU
- Cengiz EROL
- Coşkun ŞENKAYA
- Faruk ÇAĞLAR
- Muhammet Ali AKYAZ
- Kemal YANIK

Su Ürünleri ve Balıkçılık Çalışma Grubu

SU ÜRÜNLERİ VE BALIKÇILIK ÇALIŞMA GRUBU SONUÇ BAŞLIKLARI

- 1-Ağ bakım donanım konusunda eğitim çalışması yapılması, (kadınlar grubu oluşturularak)
- 2-Ahşap balıkçı gemileri imalatı, bakım ve tamiri konularında kurslar düzenlenmesi,
- 3-Kıyı dolgu alanlarının belli plan doğrultusunda etkisinin bilimsel olarak araştırılması, deniz mera alanların araştırılması ve korunması, (yerel yönetimlerin dolgu planları kaynaklı sorun)
- 4-Balıkçı barınaklarının ihtiyaç doğrultusunda revize edilmesi, amacı dışı kullanımı engellenmesi ve balıkçılıkta farklı meslek gruplarından kişilerin olmaması,
- 5-Kıyı balıkçılığından kullanımı yasak olan misina ağlarının kullanımına yönelik yeniden çalışma yapılarak yasal düzenlemelerin yapılması,
- 6- Denizdeki yetiştiricilik tesislerine lojistik destek anlamında karada kapalı alan ayrılması, kıyı yapılarında elektrik ve su altyapı desteği verilmesi,
- 7-Deniz yetiştiricilik tesislerinin verimliliği artırılarak, deniz işletmelerine yavru balık temininin sağlanması,
- 8-Günün şartlarına uygun toptancı balık halinin kurulmasıyla istikrar sağlanması,

Su Ürünleri ve Balıkçılık Çalışma Grubu

Su Ürünleri ve Balıkçılık Çalışma Grubu Sonuç Başlıkları Açıklaması

1-Ağ bakım donanım konusunda eğitim çalışması yapılması (kadınlar grubu oluşturularak):

İlçemizde faal olan bütün balıkçı gemilerinin ağlarının donanımı, bakım ve onarımı için azımsanmayacak bir işçilik gerekmektedir. Gırgır ağlarının her yıl tamir onarımı ve yeni ağ yapımlarında bir aylık süre içerisinde ortalama 15 kişilik bir ekip gerekir. İlçemizde bu işleri yapabilecek yeterlilikte yetişmiş çalışan bulunmadığından bu işleri yapması için özellikle Ordu ilinden her bir balıkçı gemisine (Gırgır) çalışması için 13 veya 15 kişi çalışan alınmaktadır. 8 Balıkçı gemisi için bu çalışanları hesap ettiğimizde toplam 40 civarında işçi başka ilden gelmektedir. Ordulu insanların bu işi yapabilmeleri neticesinde Türkiye genelinde azımsanmayacak sayıda işçi diğer illere göndermektedir. Bu işçiler sadece ağ yapımı konusunda yeterli olduklarından istihdamı sağlanmaktadır. Ayrıca ilçemizde bulunan 350 civarında küçük balıkçı gemisinden 200 adedi ağ ile avcılık yaptığını göz önünde bulundurursak bu gemilerin ağlarının yapılması ve tamiri için zaman gerekmektedir. Balıkçılar bu ağları yapabilmekte ancak hem zaman kaybı hem de iş kaybı yaşanmaktadır. Gerek balıkçılıkla iştigal olanların gerekse balıkçılık yapmayan ailelerde bulunan ve ev hanımlığı yapan kadınların ağ donanımı, bakımı ve onarımı işini öğrenmeleri halinde hem kendileri için bir gelir kaynağı oluşmuş olur hem de balıkçılarda zaman ve iş gücü kaybı önlenmiş olur ve yeni bir istihdam kaynağı ortaya çıkarılabilir. Düzenlenecek eğitimler ile hem gırgır ağlarının yapımını karşılayacak yeterlilikte eleman yetiştirilir, hem de kıyı balıkçılığı yapmakta olan küçük balıkçıların eşlerinin avcılığa işgücü olarak katkı yapmaları sağlanacaktır.

2-Ahşap balıkçı gemileri imalatı, bakım ve tamiri konularında kurslar düzenlenmesi:

İlçemizde faaliyette olan 360 adet küçük balıkçı gemisinden Akçaabat'ta imal edilenlerin sayısı yok denecek kadar azdır. Bu gemilerin esaslı tamiratları da ilçemiz dışında yapılmaktadır. İlçemizde imalat yapmak için faaliyette bulunmuş olan ustalardan da yardım alınarak tekne imalatı yapan ustaların yetiştirilmesi ile yeni bir iş kolu ortaya çıkarılacak buna bağlı olarak istihdama önemli oranda katkı sağlanacak ve ekonomik yönden ilçemizi geliştirecektir.

3-Kıyı dolgu alanlarının belli plan doğrultusunda etkisinin bilimsel olarak araştırılması, deniz mera alanların araştırılması ve korunması (yerel yönetimlerin dolgu planlarında yer alan sorun)

Özellikle Karadeniz bölgesinin önemli sorunu ilçemizde de bulunmaktadır. Kıyı kesiminde yer alan bütün belediyelerin özellikle park ve diğer sosyal donanımlar için alan oluşturma amacı ile imar planlarında bir dolgu alanı oluşturmaktadırlar. Bölgemizin coğrafi yapısının gerekçe gösterildiği bu çalışmalar balıkçılarımızın için avlak sahası özelliği olan ve balıkların beslenme ve üreme alanı olan mera diye tabir edilen alanları daraltmaktadır. Bundan dolayı da doğal beslenme ve üreme özelliğini kaybeden bu alanlardan balığın çekilmesinden dolayı hem avlanana balık miktarı azalmakta hem de üreme şartlarının oluşturan doğal özelliklerin ortadan kalkması ile üreme oranı azalmaktadır. Bilimsel verilerin ortaya konması ile özellikle araştırmalar sonucunda ortaya konacak veriler ışığında tekniğine uygun olan ancak avcılık alanları dışındaki alanlarda ihtiyaç duyulan dolguların yapılması yönünde çalışılmalıdır. Dolgu çalışmaları konusunda Balıkçı örgütleri ile Su Ürünleri Araştırma Enstitüsünün görüşünün alınması gerekir.

4-Balıkçı barınaklarının ihtiyaç doğrultusunda revize edilmesi, amacı dışı kullanımı engellenmesi ve balıkçılıkta farklı meslek gruplarından kişilerin olmaması:

Özellikle kıyı balıkçılığı sabit bir meslek olarak değil de ikinci bir iş olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumun her kesiminden (Memur, Avukat, Doktor vs.) insanların yaptığı ikinci bir iş gibi görülmektedir. Sabit kıyı balıkçısı oranı mevcudun yarısı kadardır. Ancak diğer yarısı da bu işten para kazanmaktadır. İlçemizde en iyi örgütlenme tarım alanında bu iş kolunda olmaktadır. Bunda en büyük etken balıkçı barınaklarının kiralınmasında ve kullanımda balıkçı örgütlerinin (Su Ürünleri Kooperatifleri) söz sahibi olmasıdır. Ancak burada önümüze balıkçı barınaklarının amacı dışında kullanımı sorununu çıkarmaktadır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının bu konuda yapacağı düzenleme ile farklı meslek gruplarından olanlar balıkçı belgesi alamama sonucunda balıkçılık mesleğinden ayrılabilir. Balıkçı barınaklarının revize edilmesi ise yine mevzuatla ilgili olup özellikle altyapı oluşturulması sıkıntısı bulunmaktadır. Elektrik ve su bağlanması konusunda kurumların mevzuatlarından dolayı sorunlar karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunların bir kısmı özellikle elektrik ve su temini belediyelerin desteği ile aşılabılır. Kiralaması yapılmış

balıkçı barınaklarında, Balıkçı Barınakları Yönetmeliğine uygun yapıların yapılması ve işletilmesi için yerel yönetimler tarafında verilecek destekler yeni iş imkanı açısından da fayda sağlayacaktır. Barınaklar için bir başka sorun da üst yapılardan kaynaklanmaktadır. Bunda da sorunun çözümü ancak Ulaştırma Bakanlığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca mevzuat değişikliği yapılarak çözülebilecek sorunlardır.

5-Kıyı balıkçılığından kullanımı yasak olan misina ağlarının kullanımına yönelik yeniden çalışma yapılması:

Özellikle ticari amaçlı avcılığı düzenleyen tebliğe konulan bu yasak kıyı balıkçıları için avcılık bakımından olumsuzluklar ortaya çıkarmıştır. Araştırma kurumlarınca bu konu yeniden araştırılmalı ve avcılıkta kullanılan diğer özellikteki ağlarla kıyaslanarak bu yasak yeniden düzenlenmelidir.

6-Yetiştiricilik; Denizdeki yetiştiricilik tesislerine lojistik destek anlamında karada kapalı alan ayrılması, kıyı yapılarında elektrik ve su altyapı desteği verilme:

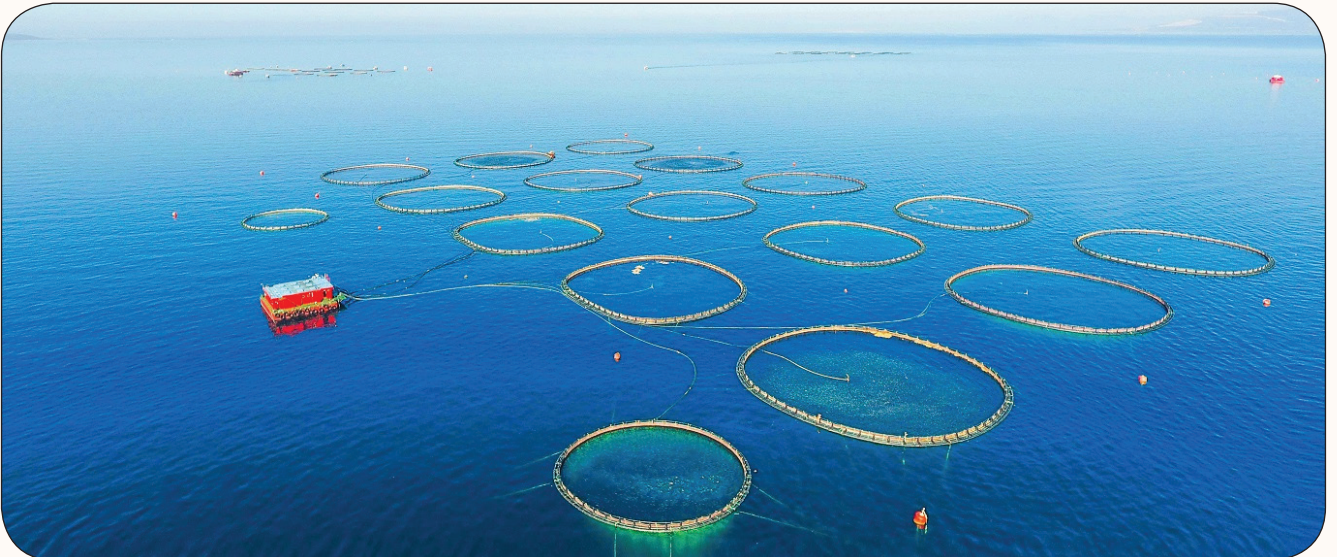
İlçemiz Akçakale-Akçaabat arası kafes tesisleri kurulması sureti ile balık yetiştiriciliği alanı olarak ilan edilmiş ve bu alanda bir adet 1000 tonluk tesis faaliyetine devam etmektedir. Bu gibi tesislerin kurularak faaliyete geçmesi ve ihtiyaçlarını da bu alanda kurulu olan balıkçı barınaklarından karşılaması gerekmektedir. Ancak barınakların revize edilmesi maddesinde karşımıza çıkan sorunlar aşılamadığından tesislerin elektrik ve su gibi ihtiyaçları da karşılanamamaktadır. Balıkçı barınaklarından barınma amaçlı faydalanan işletmeciler rıhtımlara inşaat yapamadıklarından kıyılarda yem deposu ve buz üretim tesisi yapılabilmesi amacı ile yerel yönetimlerden imar planlaması konusunda yardım almalıdır.

7-Yetiştiricilik; Tesislerin verimliliği artırılarak deniz işletmelerine yavru balık temini:

Akçaabat ilçesinde karada kurulu bulunan 2 adet balık yetiştirme tesisinde toplam 18 ton alabalık yetiştirilmektedir. Bu tesislerin bir tanesinde yavru üretimi için kuluçkahane bulunmaktadır. Bu tesislerin yavru üretimi teşvik edilmeli, denizde yetiştiricilik yapan işletme sahipleri ile ilişkileri geliştirilmeli, denizdeki tesisler için de yavru üretimi sağlanmalıdır. Alan ve su özellikleri dikkate alınarak bu tesislerin balık yetiştirme kapasitelerinin artırılması sağlanmalıdır. Yapılacak araştırmalar sonucunda uygun yerler tespit edilirse yeni tesislerin kurulması için isteklilerin teşvik edilmesi sağlanmalıdır.

8-Günün şartlarına uygun toptancı balık halinin kurulması:

Balıkçılıkla ünlenen ilimizde ne yazık ki standartlara uygun bir toptan balık hali bulunmamaktadır. İlçemiz bu konuda daha şanslı ancak toptan satış imkanı olmayan bir balık pazarına sahip. Mevzuata uygun bir toptancı balık halinin yapılması ile halkımıza güvenli gıda sunumu için uygun zemin oluşturulmuş olur. Diğer illerde örneği olan balıkçı barınaklarında standartlara uygun balık satış yeri yapılması için isteklilerin de teşvik edilmesi gerekmektedir.

ARICILIK

Çalışma Grubu

- Havva KANKAL
- Seyfettin DEMİRCİ
- Akın AL
- Tayfun BALCI
- İsmail ŞAR
- Zekeriya AYDIN
- Engin KOCA

Arıcılık Çalışma Grubu

ARICILIK ÇALIŞMA GRUBU SONUÇ BAŞLIKLARI

- 1- Arıcılık eğitimleri yaygınlaştırılarak artırılması (Arı kolonisi yönetimi, hastalıkları, hijyen)
- 2- Arıcılık desteklerine birlikte projelerle Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, DOKAP, DOKA ve yerel yönetimlerce yeni desteklerin sağlanması,
- 3- Kaliteli üretilmiş ballar Akçaabat Balı ismi ile pazara sunulması,
- 4- Marka değeri oluşturulan Akçaabat Balını pazarlamada, yerel yönetimlerce satış stant noktaları ile desteklenmesi,
- 5- Üreticilerin bal üretiminin yanında polen, propolis, arı sütü gibi ürünleri de elde edecek ürün çeşitliliğine yönlendirilmesi,
- 6- Gezgin arıcıların konaklama sorununun çözümü için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yasal düzenlemelerin yapılması,
- 7- Orman ve Su İşleri Bakanlığı ilgili birimlerince yeni bal ormanlarının oluşturulması, erken ilkbahar, geç sonbaharda çiçeklenen bol polenli fidanların ücretsiz olarak taleplilere verilmesi ve dikim konusunda yerel yönetimlerce desteklenmesi,

Arıcılık Çalışma Grubu Sonuç Başlıkları Açıklaması

1- Arıcılık eğitimleri yaygınlaştırılarak artırılması (Arı kolonisi yönetimi, hastalıkları, hijyen)

Arıcıların koloni çoğaltma yöntemleri, kolonilerin bölünmesi, ana arı üretimi, larva beslemesi, arı hastalıkları, verim artırımı, bilinçli ilaçlama ve hijyen konularında sertifikalı eğitimler verilmelidir. Bu eğitimlerle üretilen bal ve arı ürünlerinin hem miktarının artması hem de sağlıklı, hijyenik ürünler elde edilmesi amaçlanmalıdır.

2- Arıcılık Destekleri,

Arıcılık desteklerine birlikte projelerle Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, DOKAP, DOKA ve yerel yönetimlerce yeni desteklerin sağlanması,

Arıcıların koloni sayısını arttırmaları ve bu şekilde bal üretiminin daha da artmasını sağlamak adına Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız tarafından verilen destekler arttırılmalıdır. Ruhsatlı ilaçların desteklenerek arıcılarımızın ruhsatsız ilaç kullanımından uzak durması sağlanmalıdır.

3- Ürün Markalaşması,

Kaliteli üretilmiş ballar Akçaabat Balı ismi şeklinde markalaşması sağlanarak standartlarının oluşturulması ile pazara sunulması,

4- Ürün Pazarlama,

Marka değeri oluşturulan Akçaabat Balını pazarlamada, yerel yönetimlerce satış stant noktaları ile desteklenmesi,

5- Ürün Çeşitlendirme,

Üreticilerin bal üretiminin yanında polen, propolis, arı sütü gibi ürünleri de elde edecek ürün çeşitliliğine yönlendirilmesi,

6-Yasa ve Mevzuat Değişikliği,

Gezginci arıcıların konaklama sorununun çözümü için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yasal düzenlemelerin yapılması,

7- Bal üretim alanlarının oluşturulması,

Orman ve Su İşleri Bakanlığı ilgili birimlerince yeni bal ormanlarının oluşturulması, erken ilkbahar, geç sonbaharda çiçeklenen bol polenli fidanların ücretsiz olarak taleplilere verilmesi ve dikim konusunda yerel yönetimlerce desteklenmesi,

ÜRÜN İŞLEME VE PAZARLAMA

Çalışma Grubu

- ▶ Murat AYDOĞDU
- ▶ Şansal AYDOĞDU
- ▶ Şener KALKIŞIM
- ▶ Serkan ÖZDEMİR
- ▶ Murat UZUNALI
- ▶ Dinçer İSMAİLÇEBİOĞLU

Ürün İşleme ve Pazarlama Çalışma Grubu

ÜRÜN İŞLEME VE PAZARLAMA ÇALIŞMA GRUBU SONUÇ BAŞLIKLARI

- 1- Özel sektör desteği ile kalite kriterli soğuk zincirde süt toplamasının teşvik edilmesi,
- 2- Trabzon Tereyağı ve yöresel süt ürünleri için üretim ve pazarlama sektörüne alım garantili sözleşmeli süt sığırcılığı yapılması,
- 3- Akçaabat Köftesi üretim ve pazarlama sektörü için sözleşmeli besicilik yapılması,
- 4-Eğitimle ve uygulamalı olarak gençler görsel ikna edilerek garantili alımlı hayvancılığa yönlendirilmesi,
- 5- Coğrafi İşaretli Akçaabat Köftesi yanında diğer ürünlerinde tescillerinin yapılması, standartlarının korunması pazar ve materyal sorunu yaşamamak için ruhsatlı hayvan pazarı ve mezbahaların yapılması,
- 6- Saha denetimlerinin yapılarak standartlar dışında kalanların men edilerek gerçek üreticilerin korunması sağlanması,

Ürün İşleme ve Pazarlama Çalışma Grubu Sonuç Başlıkları Açıklaması

1- Özel sektör desteği ile kalite kriterli soğuk zincirde süt toplamasının teşvik edilmesi,

İlçemizde süt işleme sektörünün aradığı özellikte kaliteli süt alımı için, üreticilerin sütünü teslim edeceği soğutma tanklarının olduğu merkezleri oluşturulmalıdır. Bu üreticilerin sütünü soğuk zincirde standartlara uygun olarak işletmelere iletmesini sağlayacaktır. Bunun için projelerle ya devlet desteklerinden faydalanılmalı ya da özel sektör tarafından sözleşme yaptıkları üreticiler için yapılmalıdır.

2- Trabzon Tereyağı ve yöresel süt ürünleri için üretim ve pazarlama sektörüne alım garantili sözleşmeli süt sığırcılığı yapılması,

Marka değeri olan Trabzon Tereyağı üretimi yapan süt işletmeleri ham madde sıkıntısı yaşamaması için sözleşmeli olarak üreticilere damızlık materyali ve yem temini ile garantili alım konusunda bir model geliştirilerek hayata geçirilmelidir.

3- Akçaabat Köftesi üretim ve pazarlama sektörü için sözleşmeli besicilik yapılması,

Coğrafi işaretli Akçaabat Köftesi işletme tesislerinin ham madde sorunu yaşamamak ve marka değerini korumaları için bu sektöre uygun besicilik yapan üreticilere sözleşmeli olarak besicilik yapmaya destek modeli uygulanmalıdır. Avans, finans, besi materyali, yem, kilo grama destek şeklinde sözleşme ile bu model hayata geçirilmelidir.

4- Eğitimle ve uygulamalı olarak gençler görsel ikna edilerek garantili alımlı hayvancılığa yönlendirilmesi,

Bölgede et ve süt ürün olarak değerli olduğundan örnek işletmeler yapılarak gençlere görsel ve uygulamalı olarak bu modellerin kazanımları gösterilerek sektöre girişleri sağlanmalıdır. Ham madde ihtiyacı olan üretim sektörünün alım garantisi olan uygulama gençlerin ilgisini çekerek kentten kırsala göçü ve istihdamı sağlayacaktır.

5- Coğrafi İşaretli Akçaabat Köftesi yanında diğer ürünlerinde tescillerinin yapılması, standartlarının korunması pazar ve materyal sorunu yaşamamak için ruhsatlı hayvan pazarı ve mezbahaların yapılması,

Yerelde önemli olan ürünlerin coğrafi işaret ile tescilleri çalışmaları yapılarak markalarının korunup birlikte pazara çıkışı sağlanmalıdır. Sürdürülebilir olması için gıda güvenliği halk sağlığının temininde önemli olan hayvan pazarları ve modern mezbaha veya kombinaların yapılması bir zorunluluktur.

6- Saha denetimlerinin yapılarak standartlar dışında kalanların men edilerek gerçek üreticilerin korunması sağlanması,

Coğrafi işaretli tüm ürünlerin standartlara uygunluğu saha denetimleri sıklaştırılarak yapılmalıdır. Bu markanın korunması ve sürdürülebilirliğinin yanında güven sağlanması açısından önemlidir. Tüketici bilinci için eğitim yanında yerel denetim ve bakanlıklarca denetimin belli bir takvim ile de yürütülmesi gerekmektedir.

Oluşturulan grupların çalışmaları ile sorun ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur. Konularla ilgili grupların açıklamalarını yapması, katılımcıların tartışma ve değerlendirmeleri neticesinde sonuç raporu oluşturularak Akçaabat Tarım ve Hayvancılık Çalıştayı sona ermiştir.